

XXXII. évfolyam
 Szerkesztő: Dr. MARTON ERŐS
 A szerkesztőség és kiadóhely:
 Adres: SCHEIN DEZSŐ
 Szerkesztőség és Kiadóhely:
 TEL-AVIV, SCHLESINGER-UL. 9
 Telefon: 29-98

הספריה הלאומית
 ירושלים

מזרח חדש
 (אוי קלט)
 תחן קומי בלתי מפלסתי בשפה העברית - שנת 1949
 תעודת: ד"ר א. ברטמן
 תעודת: דוד שן
 תעודת: הרצל
 תל-אביב, רחוב שלזינגר 9

Londonban megnyílt a közelkeleti konferencia

Mac Neil fogja vezetni a tárgyalásokat - Abdallah csak a ma szabadságra utazó Bevin visszatérése után utazik Angliába

London (STA). — Ernest Bevin külügyminiszter csütörtök délelőtt nyitotta meg a közelkeleti szakértők konferenciáját. A konferencián 12 közelkeleti ország angol követei vesznek részt. A konferenciát Hector MacNeil államtitkár fogja vezetni, miután Bevin külügyminiszter pénteken szabadságra utazik. A konferencián többek között részt vesz Sir John Trowbeck, a kairói angol külügyi hivatal vezetője. Ezt a hivatalt 1945-ben állították fel azzal a céllal, hogy átvegye az angol-amerikai háborús ellátási központ adminisztrációját és segítse a közelkeleti kormányokat fejlesztési terveik végrehajtásában.

Részt vesz még a konferencián Alexander Knox Helm, Anglia izraeli követe, Sir

Ronald Campbell kairói követ, továbbá a ciprusi fő kormányzó, valamint Anglia megbízottai Irákban, Szaudi-Arábiában, Abessziniában, Afganisztánban, Libanonban, Szíriában, Transzjordániában és Izraelben. Az iráni angol nagykövet még nem érkezett meg Londonba és Glubb pasa is elhalasztotta mára tervezett elutazását Ammanból.

A konferenciának nincs pontosan meghatározott napirendje és így inkább találkozás jellegű, viseli amelyet azért hívtak egybe, hogy a résztvevők kölcsönösen kicséréljék egymás véleményét. Hír szerint a konferencia nem is akar határozatokat elfogadni. Annyi azonban bizonyos, hogy tárgyalni fognak a módokról, miképpen lehet gátat vetni a Kom-

münizmus terjedésének, továbbá a Közelkelet gazdasági fejlesztéséről. Nem tartják valószínűnek, hogy egy bizonyos probléma a tárgyalások sarkpontját fogja képezni. A tárgyalandó összes kérdések egyforma figyelemben fognak részesülni.

Az angol külügyi hivatal szövegében közölte, hogy a konferencia egész tartalma alatt egyetlen egy hivatalos közleményt sem fognak kiadni. Az sem bizonyos, hogy a konferencia után kiadnak-e egyáltalán jelentést.

Londoni körök úgy tudják, hogy Abdallah király augusztus hó 18-án elindul Ammanból és Bevin külügyminiszter szabadságának befejezésekor érkezik Londonba.

A londoni konferencia

Mindössze négy év telt el Anglia közelkeleti diplomáciai képviselői, szakértőinek és ügynökeinek Londonban most megnyílt konferenciája és az előző konferenciájuk között, amelyet Bevin kezdeményezésére hívtak össze. De az 1945 óta lezajlott események és beállott változások mellett úgy tűnik, mintha sokkal hosszabb időszak lenne a két konferencia között. A jelenlegi értekezlet összegörbült, tekervényes és töredezett állapotban találja az angol közelkeleti politika vonalát, hogy alig lehet ráismerni. Megemlítendő, hogy az előző összejövétel közvetlenül az „arab államok szövetsége” — az arab liga — megalapítása után zajlott le, amelybe az angol diplomácia nem csekély erőfeszítést fektetett, — kezdve Eden ismert nyilatkozatával, — hogy Anglia szívesen fogja látni az arab országok összefogását, — egészen azokig az erőfeszítésekig, amelyeket Londonban és az arab fővárosokban tesznek, hogy olyan formulát találjanak, amely közös tétő alá tudná hozni valamennyiüket. De a szellem, amelyet közös megteremtői (sőt arab reakciók és angol konzervatívok, vagy a konzervatívok akaratának végrehajtói) vittek be a ligába, anticionista szellem volt és ez a zsidó állam keletkezésével és fennállásával teljesen elvirágzott. A liga pedig, az angol politika támaszpontja az arab keleten, ott hever, mint félredobott, oszladozó hullá és csak egyes tagjai tanakodnak komolyan azon, hogy mit csináljanak vele: eltemessék-e vagy pedig megpróbálják új életre kelteni.

Az „arab egység” feltámasztása

Az arab fővárosokból és a tengerentúlról érkező hírek szerint a közelkeleti ügyek angol konferenciája az arab egység kérdését tűzi napirendjének élére. A valóságban Angliának majdnem valamennyi barátja kilépett a ligából, vagy kizárták belőle, mint hogy Egyiptom és a vele egy uton járók csak a maguk szűk szeptei részére tartják fenn a liga vázát és cégtábláját. A megmaradt néhány barát Londonba sietett, hogy még a konferencia előtt ott legyen: Tewfik Abul Huda transzjordániai miniszterelnök (Abdallah csak a Ramadan-bójt után készül utána utazni), Abdul Illa iraki régensherceg és Idris el-Senussi emir, aki nek Anglia odaadta Libiának körülbelül a felét, nagyjából ugyanazzal a hatalommal, amelyet Abdallahnak, Huszejn fiának adott Transzjordániában, — amíg Bevin hivatalosan királlyá nevezte ki. Ugy hírlik, hogy Anglia új átfogó arab szervezetet igyekszik alapítani, amelyben hívei és barátai vennének részt, amolyan Hasimita-Senussita ligát.

A Hasimiták és Senussi emir londoni utazása nem csekély izgalmat váltott ki az ellencsoport fővárosaiban: Kairóban, Damaszkuszban és Ryadban. Ezek arra gyanakszanak, hogy Anglia valami intrikát csinál és össze akarja kovacsolni ellenfeleiket. London és az arab keleten működő propaganda-apparátusa azonban nagyon méltatlankodik a gyanúsítás miatt és igyekszik azt kitőpni a szivekből. Hát csak Bagdaddal, Ammannal és Bengázival vannak Nagybritanniának barátsági kapcsolatai? — hangoztatják az angol propaganda szócsövei. Hát nincs nekünk szerződéses kötelekünk Egyiptommal és Szaudiával? Nem áll-e érdekében Szíria és Libanon boldogulása, amelyeket megsegítettünk a legutóbbi háboru idején, hogy felszabaduljanak?

Az ellentábor nem hisz Londonnak

De a „nem-kívánatos szándékokról” szóló hírek makacsul tartják magukat és feltételezhető, hogy azokra Anglia szóvetségei is terjesztik. A dolgok odáig jutottak, hogy az arab kelet központi propaganda-szócsöve, a közelkeleti rádió (működési helye Ciprus és hiradási nyelve arab) erős haragra lobbant, a cáfolatok ellenére egyre jobban és sürűbben terjedő szóbeszédék miatt és nem egészen angol hidegvérrel azt a kérdést tette fel egyik legutóbbi napi hírmagyarázatában: „Mi a hírebb: a kávéházi szóbeszédék, vagy pedig London angol körinek cáfolatai? S aki nem tud a kettő

Siloach és Sassoon veszik át a lausannei zsidó delegáció vezetését

A kormány sajtóirodája jelenti: A felhalmozódott munka miatt dr. Walter Ejtan külügyi államtitkár e pillanatban nem térhet vissza Lausanneba. Helyét a zsidó delegáció élén R. Siloach, a különleges ügyek tanácsosa és A. Sassoon, az arab ügyek referense fogja betölteni. — Sassoon csütörtökön már el is indult Lausanneba.

Aba Even UNO-fődelegátus, aki megbeszélések céljából néhány napot az országban töltött, tegnap visszautazott Lake-Succesba.

Washington. — Paul Porter, a palesztinai békéltető bizottság amerikai tagja csütörtökön Lausanneba indult. Elindulása előtt Porter kijelentette, hogy Truman elnöktől világos és határozott utasításokat kapott. Az utasítások célja tartós békét teremteni a zsidók és az arabok között. Porter nem volt hajlandó nyilatkozni az utasítások részleteiről, de megjegyezte, hogy ezek az utasítások „erélyesek, de reményre jogosítanak”.

A Palestine Post diplomáciai munkatársának jelentése szerint az Izrael-sziriai egyezmény aláírása folytán elállott helyzetben Kirja-körökben az a vélemény alakult ki, hogy Izraelnek e pillanatban nem kell erőltetnie a végleges rendezést. Ertesülések szerint úgy Ben-Gurion miniszterelnök, mint Aba Even UNO-főmegbízott támogatja ezt a nézetet.

Amennyiben valóban bizonyulnak a Porter amerikai megbízott küldetésével kapcsolatos hírek, ez a felfogás mélyebb gyökeret fog ereszteni az izraeli külpolitika vonatkozásában.

Bunche elismerő távirata

Moshe Sárét külügyminiszter csütörtökön a következő táviratot kapta dr. Ralph Bunche UNO-közvetítőtől:

„Az Egyesült Nemzetek nevében ezúton fejezem ki teljes elismerésemet azért a megértő politikáért és nemzet-

közi együttműködésért, amelyet Izrael-kormány az Izrael-sziriai fegyverszüneti tárgyalások során tanúsított. Ez a magatartás nagyban hozzájárult a tárgyalások sikeréhez. — A Biztonsági Tanács örömmel veszi majd tudomásul, hogy 1948 november 16-iki határozata, amely a fegyverszüneti megállapodások megkötését követelte, immár teljes egészében végrehajtott.”

M. Sárét külügyminiszter választáviratában a zsidó kormány köszönetét és megelégedését fejezte ki dr. Bunchenak azért a szerepért, amit a fegyverszüneti tárgyalásokban és az egyezmény aláírásában betöltött. A táviratban Sárét külügyminiszter az elismerés hangján emlékezik meg dr. Bunche munkatársairól, akik nem kimélték a fáradságát, hogy a tárgyalások sikeres befejezését elősegítsék.

A Biztonsági Tanács elismerése

Lake-Succes (STA). — Dr. Bunche hivatalos jelentést terjesztett be a Biztonsági Tanácshoz az Izrael és Szíria között megkötött fegyverszüneti megállapodással kapcsolatban Az UNO-közvetítő jelentését a Biztonsági Tanács soros elnöke, Dimitrij Manuilski ukrainai delegátus felolvasta a tegnapi ülésen.

Byron Price, az UNO egyik titkára az egyezmény aláírásával kapcsolatban nyilatkozatot olvasott fel az UNO nevében. Ez az egyezmény — mondotta — szerencsés kiegészítje annak a szerződössorozatnak, amely a tartós békét hivatott helyreállítani Palesztinában. Byron Price az elismerés hangján nyilatkozott arról a magas politikai bölcsességről, amelyet a tárgyaló felek a megbeszélések tartalma alatt tanúsítottak — és megjegyezte, ezek a megállapodások újabb bizonyítéka annak, hogy az UNO erőfeszítései, amelyeket a közvetítéssel és békéltetéssel kapcsolatban kifejt, siker koronázza. A

Palesztinában alkalmazott módszerek sikere bátorítólag fog hatni a többi UNO-küldöttségekre, amelyek hasonló feladatokban fáradoznak a világ különböző részein.

Az ellenzéki sajtó kritikája

A Mapam-párti Al Hamismar és a kommunista Kol-Hám vezércikkében kommentálják az Izrael és Szíria között megkötött fegyverszüneti egyezményt és azt végzetes hibának tartja. A két lap argumentációja nagyban hasonlít egymáshoz, ugyszintén a következtetései is. A Kol-Hám azonban nem elégszik meg fél-szavakkal és célzásokkal, hanem a következtöket állapítja meg:

Tény az, hogy a most megkötött egyezmény szerint létezik egy harmadik „gazda” is, aki közvetít a politikai tárgyalásokban, aki megállapítja, milyen terület kell demilitarizálni és akinek joga van tetszése szerint fegyveres erőket becsémpésznie ezekre a területekre.

Az izraeli haderőknek több pontról való visszavonása azért történt, hogy helyt adjon az amerikai „tulaj”-nak. Ezt a lépést nem a békevágyak diktálták, hanem az a célja, hogy háborús bázisokat készítsen elő a Washingtonban székelő legfelsőbb katonai parancsnokság számára.

A Chérut szintén kifogásolja az egyezményt, amellyel kapcsolatban többek között ezeket írja: „Az igazi függetlenség és szuverenitás legfőbb feltétele és tulajdonsága, hogy idegen hatalmak nem avatkoznak az állam belső ügyeibe. Ezt az alapvető feltételt újra a legkomolyabb formában sértették meg. Azon a három bizottságon kívül, amelyet az Egyiptommal, Libanonnal és Transzjordániával kötött fegyverszüneti egyezmények alapján alakítottak, most megjelent egy negyedik bizottság és ennek révén az UNO-körök újabb támaszpontot nyertek államunkban.”

Bevin nagy külpolitikai expozéja az angol alsóházban

Anglia, Amerika és Franciaország megegyezése Nyugatnémetország kérdésében az európai béke kulcsa — Az oroszokkal mindig lesznek nehézségek, de a cél egész Európa egységének biztosítása

London. (AFP). György király csütörtökön kihallgatáson fogadta Bevin külügyminisztert, aki Párisba, majd Eviába utazik és augusztus 8-án Strassburgban részt vesz az Európai Tanács ülésén.

Az angol alsóház délutáni ülésén Bevin felszólalt a külpolitikai vita során. Bevin azzal kezdte nyilatkozatát, hogy az a kérdés, miképpen lehetne Nyugatnémetországot megnyerni, a legnagyobb jelentőségű probléma és ennek az amerikaiak, a franciák és az angolok által való megoldása képezi az európai béke kulcsát.

Bevin a továbbiakban foglalkozott a nyugati szövetségesek németországi politiká-

jával szemben elhangzott különböző kritikákkal. Jelenleg — mondotta Bevin — az az vádolnak hogy én vagyok felelős a német ipartelepek leszereléséért. Megígértem azonban Moszkvának, hogy az első csoportban felsoralt német hadiüzemek leszerelését 1948 júniusáig befejezzük és mindent elkövettem, hogy ezt meg is valósítsam. Csakhogy a mi amerikai szövetségünk meggátolt benne, habár először hozzájárult, utólag azonban megváltoztatta véleményét és egészen más tervet terjesztett elő.

A német kérdéssel kapcsolatos amerikai politika különböző taktikáinak ismerte-

tése után Bevin így folytatta beszédét:

— A Németország feltétel nélküli megadására vonatkozó casablancai nyilatkozatról sem az angol kormány, sem más kormány, nem volt módjában előzetes véleményt mondani.

Churchill itt félbeszakította a külügyminisztert: —

— Ezt a kifejezést én is akkor hallottam elsőt, amikor néhai Roosevelt elnök nyilvánosságra hozta.

Bevin: Én sosem hallottam ezt a kifejezést, amíg a sajtóban nem olvastam. Ha mint a kormány tagja, elem terjesztet

(Folytatás a 4-ik oldalon)

között különbséget tenni, az egyáltalán ne mondjon véleményt!"

Közudomás, hogy a Hasimiták és a Senuasik különösen kedvesek London urainak, mert nagyon engedelmesek és Anglia számára kényelmesek. Mindemellett a velük kapcsolatos gyanakvás alapján és fölösleges. Ez a gyanakvás abból a szüntelen feszültségből táplálkozik, amely Bagdad és Kairó, valamint Damaszkusz és Bagdad, illetve Amman között fennáll. Erdemes megemlíteni, hogy a kairói angol nagykövetség Londonba való elutazása előtt Faruk királlyal és Ibrahim Abdel Hadi miniszterelnökkel folytatott megbeszélést és mindenki úgy tudja, hogy ez a megbeszélés azért történt, mert London ismerni akarja Egyiptom királyának és kormányának véleményét a közelkeleti konferencián tárgyalásra kerülő kérdésekben.

Bonyolult és nehéz kérdések

S ezek a kérdések számosak. Egy arab nyelven közölt londoni hír szerint az iraki régensherceget, aki „magánügyeinek intézésére” utazott Anglia fővárosába, katonai parádéra hívják meg és a legújabb fegyvernemek iránt érdeklődik. A hírbemondó mellekesen megmagyarázta, hogy a régenshercegnek ez az érdeklődése időszerű, minthogy „az embargó alapján Irákra vonatkozó fegyverszállítási tilalmat hatályon kívül helyezték”. A fegyverek után jött a szerződéses fejezete és aligha tévedünk amikor azt állítjuk, hogy a kettő összefügg egymással. Vagyis „jó” szerződéshez való hozzájárulás ellenében az aláíró arab állam jó fegyvereket fog kapni.

A szerződéses kérdése eléggé bonyolult. Az angol-egyiptomi szerződés főleg a szudáni uralom kérdése miatt jutott zátonyra. De az Irákkal fennálló szerződés is olyan, mint a hegy, amelyet nem lehet elmozdítani. A régensherceg és Nuri Szaid pápa többé-kevésbé egyetért a londoni urak formulájával, de a pártok és a többi körök ellenében vannak, vagy legalább is nem lelkesednek a közös védelmi szerződésért, mint amilyen a Bevin-Jabr féle szerződés volt, amelyet annak idején viharos tüntetések formájában utasítottak vissza az irákiak, úgy, hogy Nuri Szaid és társai kénytelenek voltak külföldre menekülni.

A londoni konferencián szóba került legfontosabb kérdések a következők: a zsidó államhoz való viszony, a menekültek kérdése, az arab országok intelligenciájának egy része körében tapasztalható kommunizmus felé való hajlam, valamint azok a politikai és gazdasági intézkedések, amelyekről azt hiszik, hogy meggyűnythetők ezt a „társadalmi betegséget”, továbbá az arab államok közötti ellentétek és torzalkodások, az arab liga sorsa és utkeresés olyan új arab államközi testület létesítésére, amely egyik része lenne a körzeti „védelmi szövetségnek” (vagy szövetségeknél), — akár földközvetlen, mohamedán, vagy keleti szövetségnek neveznék is.

Jöhet-e új közelkeleti politika?

Anglia borongós pénzügyi és gazdasági helyzetében a keleti kérdések különösen súlyos jellegűek. Az Observer, amely nyíltan bevallja Anglia közelkeleti, illetve arab politikájának teljes kudarcát, ezt a sikertelenséget azzal magyarázza, hogy nem volt meg a pénz, amelyet be kellett volna fektetni a tömegek helyzetének megjavítására irányuló országfejlesztési akciókba. Mindenesetre, azoknak a keleti diplomataknak és szakértőknek, akik 1945-ben ültek össze, sokkal könnyebb volt a helyzetük, mint ma. Akkor a szakértők még biztosak voltak a maguk keleti okosságukban. Az általuk kidolgozott terveket és rendszereket úgy maguk mint a kormányok élén állók a tudás, alaposság, jártasság és szakértelem csúcspontjának tekintették. Ma azon ban ez a bölcsesség szertefoszlott. Az összes tervekben és rendszerekben jörför-mán semmi sem maradt és az általános benyomás az, hogy mindent eljött kell kezdeni. De van-e olyan ember, aki azzal átitatná magát, hogy annak a konzervatív politikának a vezetői, akik a Londonban és Washingtonban található legreakciósabb és legromlottabb körök nyomdokait követik, hajlandók vagy képesek lesznek-e valami újat kezdeni?

(Davar)

KORN-FONAL

TEL-AVIV, Nachlat Benjamin u. 8.

JERUZSÁLEMBEN

is üzletet nyitott. Mordecháj Ben Hillel u., Willencsik-ház, Orion mozival szemben. Nagy kedvezmény: Kötési utmutatás egy hónapig átmenetesen. Utmutatás magyarul.

Elhalasztották Hisztadrut vezetőségi ülését

zerint áthálok megállapodásra van kilátás a Mapaj és a Mapam között a bérészállítás elleni tiltakozások kérdésében

Gazdasági- és munkáskörökben nagy érdeklődéssel nézték a Hisztadrut vezetőségének csütörtök délelőtt összehívott ülését. Azt várták, hogy a vezetőség most fog dönteni a keddi „vad sztrájkok” ügyében. Az ülés időpontját megelőzőleg állandó tárgyalások folytak a Mapam és a Mapaj szakszervezeti vezetői között és már szerdán este olyan hírek jártak, hogy alighanem sikerül közvetítő megoldást találni a két rivalizáló munkáspárt között a sztrájkok kérdésében kiadandó vezetőségi nyilatkozat megszövegezése ügyében.

Csütörtök délelőtt a tárgyalások foly

Összeírják a visszatérni akaró arab menekülteket

Népszámlálás az arab háromszögnek Izraelhez került falvaiban

A kerületi és katonai kormányzóságok ma reggel kezdik meg az arab menekültek névjegyzékének elkészítését, akik Izraelbe való visszatérésre vannak kijelölve az izraeli kormány által a szomszéd-országoknak tett javaslata értelmében. A lajstromozás az Izraelben lakó arabok számláját fogja érinteni, tekintet nélkül arra, hogy Egyiptom, Transzjordánia és Szíria még nem választották Izrael arra vonatkozó javaslatára amely a menekülteknek Izraelbe való visszatérésének technikai rendezését foglalja magában. A lajstrom magába fogja foglalni azokat a menekülteket is, akik nemcsak a szomszéd országokban, hanem semleges területen, mint Ciprusban, vagy Törökországban tartózkodnak. A kormány azonban még bevárja a szomszédországok választását a közös bizottság kinevezésére vonatkozólag amely a menekültek visszatérésével kapcsolatos technikai kérdéseket fogja tisztázni.

Megjegyzik, hogy Libanon bár elküldte már az izraeli javaslatra vonatkozó bele-

egyező választát, nem jelölte meg megküldöttét, Szíria és Transzjordánia pedig még egyáltalán nem választottak, annak ellenére, hogy az izraeli kormány javaslatát öta már három hét telt el. Azt hiszik, hogy ezek a kormányok nem akarnak a menekültek kérdéséről részleges elintézésbe belemegyezni, hanem nyomást akarnak gyakorolni a kérdés átfogóbb méretű elintézésére.

Az arab háromszögben lévő falvaknak, a rhodosi egyezmény értelmében Izraelhez való csatolása alkalmából az izraeli hatóságok most ezekben a falvakban népszámlálást rendeznek. A népszámlálást a belügyminisztérium lakosság-nyilvántartó osztálya végzi. A falvakat fényképező-csoport látogatja végig és lefényképezi az arab fellahokat, akik személyazonosság-igazolást nyújtanak a fognak kapni. Ez lehetővé fogja tenni, hogy ebben a zónában a lakosság közlekedése fölött hatósággal ellenőrizhető legyen a gyakorlati és megfogja könnyíteni esetleges beszivárgás leplezését.

Kormányválságtól tartanak Londonban a dokkmunkások sztrájkja miatt

A munkások és szakszervezetek mai négygyűlésem dől el a sztrájk további sorsa. — A sajtó egyöntetűen a kormányt teszi felelőssé a londoni kikötőben lévő helyzetért

London (AFP). Az angol kormány csütörtökön délelőtt minisztertanácsot tartott Attlee elnökletével. A minisztertanács a londoni kikötők helyzetével foglalkozott, azzal az ultimátummal kapcsolatban, amelyet a dokkmunkások tegnapelőtt intéztek a munkásokhoz. Hír szerint azonban szennázó fejleményekre nem lehet számítani. Ugyanakkor jólétesült körök azt állítják, hogy

az Isaacs munkaügyi miniszter lemondásának lehetőségéről keringő hírek, amelyek az ellenzéki sajtóban jelentek meg, alaptalanok.

Csütörtökön reggel a sztrájkoló dokkmunkások száma 15,644 volt, vagyis 135-el emelkedett. Ennek ellenére már csak 25 hajó vesztegel tényleg a kikötőben, míg 11 hajó (23-mal több, mint tegnap) a katonaság segítségével rakodók ki illetve be. Reggel egyébként

körülbelül 1000 munkás gyűlést tartott, amelyen alig néhány ellenszavazattal elhatározták, hogy újra felveszik a munkát.

A határozatot a szállítómunkások szakszervezetének egyik tisztviselője terjesztette elő és abban a munka általános és azonnali újravevését ajánlja, minthogy ennek a kérdésnek nemzetközi politikai jelentősége van és a sztrájknak az a célja, hogy Anglia gazdasági berendezését szétbomlassza. Pénteken reggelre nagy tömeggyűlést hívtak össze az összes dokkmunkások részére a Victoria-parkba. Ezen a gyűlésen hasonló határozati javaslatot fognak beterjeszteni.

Nagyon rossz hangulatot keltett a dokkmunkások körében a Canadian Pacific Company társaságának (amelynek két hajója miatt a londoni dokkmunkások egész sztrájkja kirobant) az a lépése hogy csütörtökön reggel

nem volt hajlandó fogadni a sztrájkoló hajószemélyzet küldöttét.

Nem tartják lehetetlennek, hogy ez a me-rev elutasítás kedvezőtlen kihatással lesz a sztrájkra, amelyről már olyan hírek voltak forgalomban, hogy esetleg rövidesen megszűnik.

Az összes londoni lapok, a Timestől kezdve egészen a kommunista Daily Worker-ig egyöntetűen támadják a londoni kikötő-

ben előállott helyzetért felelős minisztereket.

A hírálók rendkívül éles kifejezéseket használnak a kormány egyes tagjai ellen akiket hozzá nem értésűnek, bühös tévhitűeknek és felületességgel vádolnak. Még a kormányparti Daily Herald is, mely tárgyilagosságon múnyos a tények közlésére szorítkozni, nehezen tudja megütközését leplezni.

A londoni sajtó heves kritikája nyomán az a kérdés merült fel az angol közvéleményben, hogy nem lesz-e kormányválság abból a nehéz helyzetből, amelybe a dokkmunkások sztrájkja következtében került a kabinet. A baloldali beállítottságú népies Daily Mirror

... azt veti szemébe a kormánynak, hogy a dokkmunkások szakszervezetének vezetői se által elterjesztett jegyzék visszautasításával elvadtotta és megdöbbentette az egész munkásvilágot.

A lap követeli a kormányt és a dokkmunkások közötti civakodás azonnali beszüntetését, mert az botrányos és komikus is egyúttal. A Daily Express szerint az egész incidens a legelképezetűbb módon leplezte le, hogy egyes minisztereknek mennyire nincs előrelátásuk és tekintélyük. A liberális News Chronicle a legutóbbi minisztertanács után nyilvánvalóan tartja, hogy a kormány tagjai maguk sem tudják hogy mit csinálnak.

A Times is kiemeli a legfelső kormánykörökben uralkodó káoszt, majd azt írja, hogy

a dokkmunkások sztrájkja a kommunista és nemkommunista szakszervezetek között világszerte folyó küzdelem egyik fejezetévé fejlődött, mint ahogy ezt a harcot különösen az észak-amerikai kontinensen is egyre elkeseredettebb formában harcolják. Ennek ellenére, hogy kevesen vannak köztük kommunisták, az angol dokkmunkások abba a helyzetbe hozták magukat, hogy együtt harcolnak a kommunistákkal a kommunista irányítás alatt álló internacionálé által aktív módon támogatott küzdelemben.

A konzervatív Daily Graphic és Daily Telegraph a kormánnyal szembeni bírálat mellett annak a reményének ad kifejezést, hogy a dokkmunkások és a szakszervezetek mai gyűlése a sztrájk gyors befejezéséhez fognak vezetni.

BUTOROK

és konyhabutorok, ágyak és matracok LEWIT-jégszekrények nagy választékban, mérsékelt árakon.

EJTAM-BUTOROK

JAFFA, King George és Salameh u. sarok, a katonai rendőrség mellett.

Jugoszláv olék figyelmébe!

Liftekv kiváltásához kamatmentes pénzelőlegzés, liftek raktárban való elhelyezését, butorok és egyéb tárgyak bizományi eladását vállalja az ismert suboticeai bizományos

GUSSMANN MATIJA

I. SAFRAN cég helyiségében, JAFFA, a kikötőbejárattal szemben. Nyitva: 8-16 h. (17-19 h. Tel-Avivban. Tel. 30-18)

Gyermekjáték-üzem

létesítéséhez közreműködő pénztársat keres európai praxissal és helyiséggel rendelkező szakember. Cím ROTH, Jebelia, Rch, Gimel 155.

RÁDIÓ

Péntek

6:50: torna, 7: hírek és élelmészeti hírek, 7:15: operarészletek, 7:40: B. Goldmann klarinétzámái hanglemezekről, — 10:30: fuvós zenekari hanglemezek, 11: szórakoztató zene, 12: a Kol Jerusolajim zenekarának hangversenye, 12:30: Schubert: Befejzetlen szimfónia (a körhézaknak és üdülőtelepeknek szóló kövétel), 13: a Kol Jiszráel zenéi rovata katonák részére, 13:30: hírek, 13:45: Johann Strauss-valsó, — 14: angol hírek, 15: francia hírek, 16: hanglemezek, — 16:30: kivánság sor klasszikus zenészekből, 17:15: szombat fogadásának műsora ének betétekkel, 18: hírek, 18:30: a Kol Jerusolajim hanglemezei és műsora, 18:30: a Kol Jiszráel ifjúsági előadása és héber dalműsora, 20: a Kol Jiszráel péntek esti katonaműsora, 20:20: Tenach-részletek, 20:30: hírek, 20:45: részletek a világ dramirodalmából az ifjú színésznemzedék részvételével (Hebel: Herodes és Marianne), 21:10: péntek esti hangverseny (Beethoven: Atén romjai című nyitány, a londoni filharmonikus zenekar előadásában, Felix Weingartner vezényletével; Mendelssohn: Sol-minor Concerto zongorára és zenekarra, Anja Dorfman (zongora) és a londoni szimfonikus zenekar előadásában; Dvorzák 5-ös számú Mi-minor szimfónia, a csehszlovák filharmonikus zenekar előadásában), 22:15: jiddisnyelv adás a galut részére, 22:30: angol hírek, 22:45: népdalok, 22:55: héber hírosszefoglalás, 23: hanglemezek.

Szo m'ba t

7:45: Adon-olám, 18: hanglemezek, — 8:15: hírek, — 9: délelőtti hangverseny (Monte Claire: Játék a mezőn; Violdi-Bach: Hangversenye négy zongorára; Mozart: két rövid szonáta vonóhangszerre és orgonára; Debussy: Nocturnók), 10: hanglemezek, 10:30: az ország dalából, 11: koncerthanglemezek (Mozart: kis zenekari szimfonia hegedűre, mélyhegedűre és zenekarra; Mussorgsky-Ravel: Képek egy kiállításról), 12: a Kol Jiszráel katonaműsora (kis jelenetek és Lea Porat kivánságműsora), 13:30: hírek, 13:45: beföldi dalok, 14: angol hírek, 15: francia hírek, 16: Offenbach: Hoffman meséi (a Kol Jerusolajim folytatásos kövétel), 16: a Kol Jiszráel finn hanglemezei, 16:40: Puskin-Csajkovsky: Pikk-Déma c. operájának harmadik felvonása, a moszkvai Bolsoj-színház előadásában, S. Smaud vezényletével, 18: hírek, 18:30: szombat hanglemezek, 18:45: szabadegyetemi előadás a Hormon és Libanon hegyéről, mint Izrael, Libanon és Szíria választásáról, 19: közzene, 20: a Kol Jiszráel katonarovata (kérdések és válaszok), 20:30: hírek, 20:40: sport hírek, 20:45: Há-mávil, 21: Mláv málka-műsora, a Héni-gun énekkar közreműködésével, — 21:45: szórakoztató zene, — 22:15: jiddisnyelv adás a galut részére, 22:30: angol hírek, 22:45: tánclemezek, 22:55: héber hírosszefoglalás, 23: tánclemezek.

Változatlan a bankjegyforgalom. Az Anglo-Palestine Bank szerdai kimutatása szerint az ország bankjegyforgalma változatlanul 42 millió 882,600 font. Ennek megfelelően a fedezeti tételek is ugyanazok, mint a múlt héten.

Az izraeli valóság a számok tükrében

- Befejező közlemény -

IRTA: Dr. MARTON ERNŐ

A Statisztikai Közleményről szóló első cikkünkben jeleztük már, hogy a Közlöny leghílyosabb és legsebezhetőbb része a gazdasági és termelési viszonyokról szóló fejezet. Az ipari termeléssel kap-

csoatos adatok közlését a kormány egyelőre nem engedélyezte, de a mezőgazdasági termelés adatai is még nagyon hiányosak. Maga az adatgyűjtés sincs e téren még kellőképpen megszervezve.

A mezőgazdasági termelés össz-értéke

Az agrárprodukciónak kapcsolatban mégis találunk néhány érdekes számadatot, amelyek eléggé áttekinthető képet adnak a zsidó mezőgazdasági termelés jelenlegi állásáról és fejlődéséről. Az 1947 októbertől 1948 szeptemberéig terjedő év leforgása alatt a zsidó mezőgazdasági termelés összértéke 27 millió 176 ezer izraeli fontsterlinget tett ki. Ez az összeg az egyes termelési ágak között a következőképpen oszlik meg:

Állattenyésztés	5.613.000 LI
Baromfityesztés	6.836.000 "
Zöltség- és főzelék-termelés	3.158.000 "
Gabonatermelés	3.158.000 "
Takarmány	1.625.000 "
Gyümölcs-termelés	2.432.000 "
Halászat	1.185.000 "
Egyébb	1.680.000 "

Mint látjuk, a gabonatermelés, amely az agrárországokban a mezőgazdaság fő-jövedelmi forrását képezi, nálunk csak harmadrendű jelentőséggel bír. Mezőgazdasági termelésünkben a legnagyobb és leggyorsabb fejlődést a főzelék- és zöltségfélék termelése mutatja. Az alatti szamoszlopok a fontosabb zöltség- és főzelékfélék termelési adatait tüntetik fel, tonnákban:

	1939	1946-47	1947-48
Burgonya	2920	37500	31000
Paradicsom	3007	8565	9522
Ugorka	1464	3384	3757
Sárgarépa	1043	2076	3385
Kétparadicsom	695	675	1909
Káposzta	1042	1579	1816
Karfiol	629	1398	1132
Retek	649	761	1299
Hagyma	157	416	637
Zöldpaprika	301	1142	1320

A legnagyobb fejlődést a burgonyatermelés terén értük el, mert kilenc év alatt a termelés megdubbolt. Meglepően alacsony azonban a káposzta- és hagymatermelés, amely a helyi szükségletnek csak egy nagyon kicsi hányadát képes fedezni. A fenti számadatok azt is jelzik, hogy az 1947-48-as évben a háború káros kihatással volt a termelésre és több termelési ágban visszaesés volt tapasztalható.

Tej, tojás, hal

A tejtermelés eredményeit a következő számok mutatják meg: 1939-ben a zsidó gazdaság 35 millió l.

Hogyan számítjuk ki a drágasági indexet?

Gazdasági és politikai életünknek egyik legkörülhatartottabb kérdése manapság a drágasági index problémája. Erre vonatkozólag a Statisztikai Közlemény első száma igen hasznos tudnivalókat közöl. A drágasági indexet a Jewish Agency statisztikai osztálya 1939 augusztusa óta vezeti, vagyis ezt a dátumot vette kiindulópontnak. Az indexszámítás alapjául egy négytagú városi család havi megélhetési költségeit vették, amely a felvételezés szerint 1939 augusztusában 10 font 653 millt tett ki. Ezek a költségek százalékszerűen a következőképpen oszlottak meg:

Az egyes kiadási kategóriákban bekövetkezett áremelkedéseket az ország három nagy városában, vagy Tel-Avivban, Haifán és Jeruzsálemben külön-külön regisztrálták és ennek alapján állapították meg az országos átlagot. Ha az 1939 évi augusztusi árakat 100-al jelöljük, úgy az áremelkedést az egyes években a következő számoszlopok fejezik ki:

	1939	1943	1947	1948
Átlagos áremelkedés	100	232	271	338
Élelmiszerek	100	287	334	435
Ruházat és cipő	100	448	534	600
Lakbér	100	112	130	139
Butorzat és konyhaszerek	100	730	576	647
Nevelés és kultúra	100	154	231	255
Adók és szakszervezeti járulékok	100	102	119	197
Vegyés kiadások	100	119	156	180

tejet produkált, 1947-ben 72 milliót, 1948 évben pedig 77 millió litert.

A tojástermelés adatai a következők: 1939-ben 59 millió tojás, 1947-ben 173 millió és 1948-ban 160 millió. A háború a tojástermelésben is visszaesést idézett elő. A tojástermelésre vonatkozó fenti számok csak a 25 tyuknál nagyobb farmok termelését veszik figyelembe. A zsidó halászat eredményeit a következő számok fejezik ki kilogrammokban:

	1940-41	1946-47	1947-48
Tavihalászat	71.733	115.346	124.807
Parti halászat	6.895	2.760	1.444
Mélytengeri halászat	116.744	258.126	110.842
Mesterséges haltenyésztés	38.772	1722.155	2253.708

A halászati statisztika számai nagyon érdekes képet mutatnak. Míg a mélytengeri és parti halászat a többi földközítengeri országokban a lakosság jelentős részének nyújt megélhetést, nálunk ez a két halászati ág hanyatló tendenciát mutat, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy 1944-45-ben a mélytengeri halászat eredménye elérte az 507.720 kilót és ez a szám az 1947-48-as háborús évben majdnem az ötödére csökkent. Ezzel szemben a mesterséges haltenyésztés amely a fokient galileai kibucaink üzemek, állandóan és szépen fejlődik.

A zsidó állatállomány

A zsidó állat- és baromfiállomány adatait a Statisztikai Közlemény a következőképpen foglalja össze:

	1939	1947	1948
Fajtehén	10.251	20478	18562
Arab tehén	689	604	208
Pinó	1219	4914	4613
Borjú	4086	9601	9221
Bika	232	329	260
Tyúk	461317	1.200355	1.328482
Csirke	250005	207250	784719
Liba kacska, pulyka	74259	27934	26599

A háborús viszonyok a marha- és baromfiállományban is pusztítást vittek végbe. Érdekes jelenség a nagybaromfityesztés (liba, kacska, pulyka) nagyarányú visszafordulása. Ugy látszik, ezeknek a baromfiállományoknak a tenyésztése nálunk nem rentábilis és nyilván a klimatikus viszonyoknak sem megfelelő.

A drágasági pótléknak ezen index alapján való megállapítása ellen a munkásság többször kifogást emelt és nem is teljesen alaptalanul. Ennek az indexszámításnak ugyanis van egy alapvető hibája. Az index az egyes kategóriákban bekövetkezett különböző arányú áremelkedéseket veszi figyelembe, de nem veszi figyelembe azokat az eltulodásokat, amelyek az egyes kategóriákban egymáshoz való viszonylatban következtek be, vagyis még ma is az 1939-es százalékkulcost veszi alapul.

Hogy csak egy jellemző példát említsünk meg: 1939-ben a lakbér a munkáscsalád jövedelmének 22,4 százalékát tette ki. Az általános drágulás folyamán a különböző kiadási kategóriák nem emelkedtek egyformán, mert míg például az élelmiszerek 435 százalékkal emelkedtek, a lakbérkiadás csak 139 százalékkal emelkedett. A munkásháztartás mérlegében tehát a lakbér ma már nem tesz ki 22 százalékot, hanem ennél jóval kevesebbet. A drágasági index mégis ezt a kulcost veszi alapul, vagyis 22,4 százalékkal szerepelhet egy olyan kiadási kategóriát, amely alig drágult meg, holott ez a kategória ma már a munkáscsalád összbevételeinek legfeljebb 10-12 százalékát teszi ki. Ezzel tehát a munkás meg van rövidítve, fordított viszonylatban ugyanilyen megrövidítés jelent a drágasági index ruházati tétele is.

Az index csak akkor volna reális és igazságos, ha minden árjelvételezésnél ügyidejűleg újra megállapítanák az egyes kiadási kategóriák egymáshoz való százalékos arányát is. A munkásságnak ez a követelése lehet logikus és jogos.

Reméljük kell, hogy a munkásság és a kormány szervei között folyamatban levő tárgyalások során megtalálják majd

Hány évesek és mivel foglalkoznak a zsidó parlament tagjai

Befejezésül még néhány érdekes adatot szeretnénk idézni a Statisztikai Közleményből a zsidó parlament, a Kneszet tagjainak életkor és foglalkozásbeli megoszlásáról. Parlamentünknek tudvalevőleg 120 tagja van, mégpedig 109 férfi és 11 nő. Ezek kor szerint a következőképpen oszlanak meg:

	férfi	nő
25-29 évig	2	—
30-40 "	3	—
35-39 "	17	1
40-44 "	9	2
45-49 "	25	1
50-54 "	20	3
55-59 "	12	2
60-64 "	18	2
65-69 "	1	—
70-74 "	1	—
Ismeretlen kora	1	—

Hát bizony a mi fital képviselőházunk, közelebbről szemügyre véve, nem is olyan nagyon fiatal. Szenátusnak is állene. A képviselők nagy többsége, pontosabban 81 százaléka, már szenátori korban van, vagyis meghaladta a 40 éves képviselő-hölgyeink 63 százaléka pedig 50 éves is elmúlt. Ez a kor-összeállítás amellyel tanuskodik, hogy képviselőink túlnyomó része a második és harmadik alijja embereiből rekrutálódik.

A képviselők kormegoszlása szerint a legöregebb párt a Mapaj (parlament tagjainak 26 százaléka 60-on felül van), a legfiatalabb a Cherut és a Mapam. Ez jól is van így. A párt, amely a kormányzatért a legnagyobb felelősséget viseli, főként érett, higgadt emberekből áll, viszont a fiatalok az ellenzéki padosorban ülnek. Ezek alapján remélni lehet, hogy ez a parlament csak józan, megfontolt és bölcs törvényeket fog hozni.

A Kneszet tagjainak foglalkozásbeli megoszlása ugyancsak érdekes képet mutat. A Statisztikai Közlemény kimutatása szerint a képviselők így oszlanak meg foglalkozás szerint:

Miniszter	12
Polgármester	2
Az államtanács tagja	2
A Híztadrut intézőbizottságának tagja	6
A mezőgazdasági és szövetkezeti központ tagja	4
Intézmények elnöke	3
Mezőgazda	20
Kereskedő	2
Munkás	5
Tanító és tanár	3
Ujságról, költő és lapkiadó	15
Jogász	9
Rabbi	2
Mérnök	2
Híztadrut tisztviselő	7
Más tisztviselő	20
Katoná	5
Háztartásbeli	1

LILITH

az új BAR Tel-Avivban
Hajarkon u. 51. (Hajarden sarok)

MEGNYILIK

szombaton, július 23-án
déli 12 órakor

Nyugodtan félredobhat minden gondot mert LUKÁCSNál a cenában is kap jò kosztot

Naponta bab- és gulyásleves, töltött paprika és szegedi halászlé, valamint egyéb magyar különlegességek

Vendéglő - Hajarkon u. 51

azt az áthidaló megoldást, amely egyrészt reálisá teszi a drágasági indexet, másrészt pedig nem zavarja meg a kormányt a drágaság letörésére irányuló rendkívül fontos és szinte nemzetmentő erőfeszítéseit.

Ha közelebbről vizsgáljuk a képviselők foglalkozási statisztikáját, arra a meglepő megállapításra jutunk, hogy a parlament tagjainak legnagyobb része, számításom szerint közel hatvan százaléka párttisztviselőkből tevődik össze. Ebben a kategóriába sorozom a pártintézmények s pártlapok tisztviselőit és újságíróit is. Ez a jelenség nem speciálisan izraeli dolog, hanem a modern politikai élet szűkebb körű velejárója. Ma már kevés „független” ember engedheti meg magának a politika luxusát. A politikai pártok irányítása mindenütt a világon — így nálunk is — egyre nagyobb mértékben a párttisztviselők, vagy mondjuk hivatásos politikusok kezébe kerül. Különösen a munkáspártoknál.

De még így is meglepő, hogy egyes polgári foglalkozások milyen aránytalanul kis számban vannak képviselve a Kneszetben. A kereskedőknek például, akik a zsidó lakosság 15,6 százalékát alkotják, mindössze 2 képviselőjük van, ami 1,7 százalékot jelent. A szabadfoglalkozásúak ugyancsak igen gyengén vannak képviselve. Nincs például egyetlen orvos sem a parlamentben. A magán mezőgazdaságban szintén nincs egyetlen képviselője sem, holott egész mezőgazdaságunknak több mint 50 százalékát alkotja. A 20 mezőgazda-képviselő közül 19 a kibucokból és munkás-telepítésekbe került ki, egy pedig názáreti arab. Ez a jelenség a szobanforgó foglalkozási kategóriák nagyobb szervezettségére vall.

Paul Porter

a békeltető bizottság amerikai tagja

Mint ismeretes, az amerikai kormány Paul Portert delegálta a palesztinai békeltető bizottságba, aki jogász, közigazdász és lapszerkesztő volt a múltban. Porter, aki nagy tiszteletnek örvend Angliában is, egyike a Marshall-terv szerzőinek és ő győzte meg Angliát annakidején, hogy fogadja el ezt a tervet. A Közelkelet iránt Porter foleg gazdasági szempontból érdeklődik és akárcsak Ethridge, ő is liberális politikai elveket vall és a Közelkelettel kapcsolatban tervszerű, irányított gazdálkodásnak a híve. Porter személye komoly nyeresége a békeltető bizottságnak, minthogy kiváló adminisztratív tulajdonságokkal rendelkezik.

Roosevelt elnök idején, Porter, mint gazdasági szakértő töltött be komoly funkciókat az amerikai közeletben. Ő volt az elnök tájékoztatói irodájának vezetője. A háború befejezése után Görögországba küldték mint gazdasági szakértőt. Habár nem ismeri a Közelkelet összes kérdéseit, a békeltető bizottság ülésein tárgyalásra kerülő problémákkal alaposan tisztában van és ha Washington támogatni fogja Portert, — s erre megvan minden kilátás, — a lausannei tárgyalásokban mozgalmes napok következnek be.

KÉPESLAP

Robert A. Taft: „A Truman-program sok rendőrállamintézkedést tartalmaz, mellyel el akarja érni az utópiáját. E program megvalósítása teljesen szétrombolná az Egyesült Államok szabadságát, megcsorbítaná az igazságot és egyenlőséget, de a valóságban minden családát alárendelne a mindenható államnak. Fel sorolom ezeket az intézkedéseket:

1. A teljes gazdasági ellenőrzés programja.
  2. A Taft-Hartley-féle törvény visszavonása.
  3. A szélsőséges u. n. jótéti intézkedések, melyek készpénz-segélyt kívánnak adni az élet minden szakában, a bölcsőtől a sírig, ideértve a szabad egészségügyi gondozást, az orvosok és az egészségügyi szociálizálása és nacionalizálása által.
  4. A kormánykiadások állandó növelése, úgyhogy néhány éven belül csak a szövetségi költségvetés hat billió dollárnál is többet fog kitenni.
  5. A katonai program.
- A szövetségi kormány az a tulajdonságban felduzzasztott hatalma minden amerikai családot függővé tesz a kormány utasításától és segítségétől, de kitesszi őket állandó, bürokratikus beavatkozásoknak is. Ez a program szocialista munkás-kormány létesítéséhez vezet, mely még forradalmibb és militárisabb lenne, mint az a kormány, mely most Anglia ügyeit intézi.”

(Look.)

Bár a vallás kiirtása a végső kommunista ideál, maguk a kommunisták is tudják, hogy ezt nem érhetik el rövid évek, vagy akár egy generáció alatt. Meggyőződésük, hogy ha már elkerülhetetlen, úgy legyen az egyház konformista.

Egyházi szakadások előmozdítása a zarnokuralmak régi célja. A szovjetkormány próbálkozott ezzel mindjárt a forradalom után és létrehozta a politikailag alkalmazkodó u. n. Elő Egyházat. De ez nem volt az utolsó próbálkozás. A náci próbálkozott keresztényekből álló Reichs kirchet létrehozni. Ezt az „egyházat” támadták a jutheránusok, a német hitvalló egyház és a katolikusok. Elpusztult ez az „egyház” a doktrinális támadások kö vetkeztében sokkal Hitler bukása előtt. A valóságban ennek az „egyháznak” a bukása volt Hitler első és hosszú éveken át egyedüli bukása.

Vajon sikerülni fog-e a csehszlovák zarnokuralomnak az, ami az orosz és germán zarnokságnak nem sikerült.

(Time and Time)

Prof. Zdenek Nejedly, csehszlovák iskolügyi miniszter: „A reakció az elmúlt év februárjában vesztett. Ezidén júliusban fog veszteti. Az állam természetesen biztosítja a vallásszabadságot. De egészen más az, ha uszító leveleket terjesztenek azzal a felszólítással, hogy azokat a nép előtt felolvassák. Ez a népiizgatás és vívmányainkat mindenki szemben megvédjük. A püspökök most kijelentették, hogy a meggyezés ki van zárva. Al-talános támadásról van szó a szocializmus és a szláv világ ellen.”

Rudé Právo, Prága.)

A most nyolc éves Edouard Mariovet Genfben, francia kitüntetését kapott, mert a háború alatt, 3 éves korában, szülei rábeszélésére, puskagolyókat dobott egy német teherautó benzintartályába. Mikor ennek következtében utközben az autó leállt, a fogságba vitt szövetséges titkos ügynökök megszökhettek.

(Neue Züricher Zeitung.)

Peter H. Baumann, 32 éves állattenyésztő és kereskedő bejelentette, hogy sikerült négy száz szárnynélküli csirkét kitenyésztenie. Főlölsége: a csirkészárnnyak — közölte a továbbiakban — hiszen a csirkék csak energiát pazarolnak a sok röpködéssel. Ahol a „rég csirkékkel” csontkollektió van, amelyek csak untatják a vasárnapi ebédek résztvevőit, a Mr Baumann által kitenyész-tett csirkefajtánál, vastag, izletes fehér-hus van. 12 évig tartott ennek az új csirkefajtának a kitenyészése.

(New-York Herald Tribune)

Thorez: „Soha se fogunk az oroszok ellen harcolni.”

Schumann: „soha se fogunk Amerika ellen harcolni.”

Ab utca embere: „Taján a legjobb lenne, ha már soha se harcolnánk.”

(Sie und Er.)

HAIFAI ÚTMUTATÓ

BENDER és SCHMIDT DROGÈRIA
HAIFA, HERZ-u. 45.

Mandulakorpa, tyukszem-tinktúra, kenőcs borkeményedésre, frissítő és erősítő lábfürdő, kitűnő szerek testi gyöngeség és lábizzadás ellen, arcvizek zsíros bőr pattanások és miteszerek ellen, barnító napolaj, fürdő-cikkek, rovarirtók, fértelenítők. Minden szer kutyapólishoz.

KÖLCSÖNT
aranyra, ezüstre és ékszerre folyósít
Lombard House Hadar
Haifa, Herzl u. 16
Technicum Bldg.

Előnyomási sablonok
és gyermekruha minták.
SABLONIROZÓ ÜZEM (festék van)
Terítő, ágynemű, monogram, BLUZ
ILONA STEINER
Haifa, Próféta u. 11. Armon mozival szemben, az udvarban.

Átköltözködési holmi
Elvámolás — Beraktározás. 40 éves tapasztalat. — Mérsékelt árak.
HAUSMANN TRANSPORT Co.
HAIFA: Bovis House, Uj Központ (A Holland-Bank háza) Tel. 2877
TEL-AVIV: Allenby 56. Tel. 2851.

Butorrendelése előtt
ne mossa el árajánlatot kérl. mintám és munkám megtekintése mellett
ROTH asztalos üzem
HAIFA, Uj Merkáz, Saráh u. 16

Szemüvegek és fotókészülékek, órák és briliánsok. — Arany és ezstárúk
N. DICKMANN
HAIFA, JAFFA-UT 40.
Saját javítóműhely.

Európai hálószoba	IL 225.000
12 személyes porcellán ebédlő szervíz	IL 21.000
Singer varrógép	IL 16.000
Ia hegedű	IL 12.000
Futószőnyeg	IL 7.000
Beteg járószek	IL 32.000
Fémbl készült játékbaba	IL 3.500

Haifa Herzl u. 8

LIFTBÖL lakásberendezési tárgyak
villanyjéghűtőszekrény, zongora, szőnyegek, porcellán, kristály, értékes darabok eladása Haifán, Allenby u. 19. üzlet.

HA SZÉP AKAR LENNI

BERKOVITS
BEAUTY SHOP

PHONE 2594 טלפון 2594
HAIFA חיפה
SHAPIRA 13 שפירא 13

Haifán ezt a címet jól megjegyzi!

Egy nyugalmazott hajóskapitány temetésén Vajparaisóban, a díszörség díszlovást adott le a nyit sir fölött. Az egyik fegyver élesteleténnel volt megtöltve és a golyó megölte Ernesto Rodriguezt.
(Time)

Bűnügyi különlegességek. — Pontiacban Mrs. Opal E. Caughell bejelentette a rendőrségnek, hogy mikor biztosította a betörőt, aki házába behatolt, hogy nincs nála pénz, a sonkás-sandwichet kérte és elment. — A Kansas City-i rendőrség egy fiatalkorut keres, aki elrabolta az 59 éves Mrs. Sadie Crosner, elvette a pénzt és az autóját, majd lágyan megcsókolta az arcát és megjegyezte, hogy az édesanyját juttatja eszébe. — Reddingben (California), Dick Farmsworth céduált talált kiraboló üzletében: „Te-nyen új lakatot az ajtóra. Ez nagyon könnyű munka volt.”
(Time)

Szállítmányok, amelyek cím nélkül érkeztek magyarországra. Románia és Csehszlovákiából:

Wilhelm Karol
Ludovít Singer, Haifa
Jazor Spitzer, Haifa
Jolana Wilhelmova, Haifa
L. Reichenberg, Haifa
Ladislav Michael
és Eugen Herzog, Haifa
Arpad Fischer, Haifa
Rabin Chil Bern, Haifa
Mahler Ignatz
Honig William,
Honig Ernst címén
Jetti Korn
Melita Rintzler
Frau Einhorn
Malarek vagy Maralek Hironima és Marcell
Dr. L. Bickel
Schwartz Jean
Rabin Israel Friedmann, Haifa
Elijahu Wald
Indig testvérek, 1947-ből

„ROMEX” Ltd.
HAIFA — ALLENBY 12, POB 1965.

AMERIKÁBAN IS baj van az új olékkal

Erdekes cikkben számol be az amerikai „The Washington Post” a Délen letelepített új bevándorlókkal kapcsolatos nehézségekről. A Rev. Msgr. William Castel által vezetett katolikus szervezet 300 új bevándorlót telepített le a louisianai cukorfarmokon. Az új telepesek csak rövid ideig maradtak munkahelyükön. Eddig több mint 150 új bevándorló „tűnt el” és további 20 százalék eltávozásával számolnak. Az új bevándorlók minden bizonytalansággal távoztak, ahol jobb munkalehetőségekre és több „csillag”-ra számíthatnak, közölték a hatóságok.

„A DP-k úgy találják — közölték illetékes helyen — hogy az amerikai Távoldélen az élet össze se hasonlítható azzal, amit a hollywoodi filmek alapján Amerikától vártak.” A lap közli továbbá, hogy a hatóságok számolnak azzal, hogy a cukor-övezetben letelepített DP-k 40 százaléka fogja munkahelyét elhagyni.

Msgr. W. Castel kijelentette, hogy a letelepített munkások nagy része alkalmatlan a farm-munkára és egyáltalában nem képesek elviselni a louisianai munkafeltételeket. Ő is úgy véli, a legnagyobb baj, hogy az új bevándorlók a hollywoodi filmek alapján úgy képzelik el Amerikát, mint azt az országot, ahol könnyen lehet meggazdagodni és könnyen lehet élni. Hibáztatja az Európában működő amerikai szervezetet is, hogy ezt a felfogást alátámasztják és táplálják. A katolikus egyházi férfiak megvédi a cukortelepeket az ellen a vád ellen, hogy túl nehezen dolgoztatták volna az új bevándorlókat kevés bérért. „A DP-k ugyanazt a bért kapták, mint a többi munkások, kb. 2,90 dollárt egy napra” — állapítja meg Msgr Castel.

A lap megjegyzi, hogy a letelepített DP-k nagy része örmény és lett, akik földműveseknek jelentkeztek, de a legna gyobb részük nem ért semmit a földmunkához. Egy örmény asszony, a lap szerint — kijelentette, hogy ez az ágában sincs dolgozni, ő csak azért jött Amerikába, hogy gazdagon férjhezmenjen.

Ezzel szemben a DP-k között is nagy az elégedetlenség, mert igyekeznek őket rossz munkahelyekre letelepíteni. A zsidó DP-ket a zsidó szervek igyekeznek eltalálni New-Yorkból és a vidéken, különösen olyan helyeken telepíteni őket, ahol nem nagyon feltűnő a zsidó lakosság sűrűsége.

(A. T.)

* Dr Vigh Kálmán orvos, Haifán, Jerusoláim u. 21, új telefonszáma 3171.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK

TAUBER, Hechalutz 15, udvarban, — Haifán, — vesz elad butort, porcellánt, és mindent liftből.

BUTORRAKTAR — Szekrények, asztalok, székek, búffék a legolcsóbban. — Mácszán Rehitim, Haifa, Hechaluc 16.

IMAKÖNYVEK, TALESZEK, tetilnök mindenemű kegyeserek. *Dziadoszinsky*, Haifa, Herzl u. 65. Kioszk.

GUMMIJAVITÓ felszereléssel rendelkező társat keresek, e célra legalkalmasabb helyen helyiséggel rendelkezem. — Bővebbet Grünbergernél, Haifa, Schapira utca 13.

VENNEK kifogástalan állapotban levő kombinált szobaberendezést. Ajánlatokat Grünbergerhez, Haifa, Schapira u. 13

ÓRA, óraalkatrészek, óras- és aranyművesszerszámok, valcnik, nagyban csak Chaoulnál, Haifa, Herzl 47.

IRÓGEPEKET javít, vesz és elad ISAY, Haifa, Hechaluc u. 23. (Udvar)

JÓMEGJELENESÜ, gyakorlott pincernöket felvesz azonnal NIZZA-kávéház, Haifa.

ORTHOPER-PEDICUR specialista, gyógymaszirozó, eddig Batánál dolgozott, alapos, fájdalommentes kezelés. Háznál is. Két nappal előre rendelést kér *Rosanes*, Haifa, POB 1585.

HAIFAI MEGBIZOTTUNK: Grünberger Arnold, Schapira 13. Tel. 25.94, már felvesz előfizetéseket házhozzállítással — Haifán és környékén, a Karmelen és Achurára is.

LONDONI LEVÉL

Válság és ellenválság

IRTA: KACZÉR ILLÉS

Julius közepe.

Angliában nyár van és válság. A nyár igazi, kontinentális értelemben vett nyár. A válság igazi, angol értelemben vett válság. A kettő közt látszólag semmi összefüggés, a nyár megjött volna válság nélkül is, a válság is nyár nélkül. De a világon ma minden összefügg és hat egy másra. A nyár kimélyíti és élesebb világitásban mutatja meg a válságot, a válság elrontja a nyár örömeit. Egészen váratlanul egyik sem érkezett, ezt is, azt is jóelőre megjósolták az augurok. De amikor a husvét héten a tavasz első hóhullámai itt meghonosodtak és a tapasztalati időjósok bementek, hogy száraz nyár várható, a gyermeteg kedélyek örvendésnek váltak a prognózis. Nagyon jó lesz, nem kell a külföldre utazni, nem kell tartós melegért, maradhatunk idehaza és megtarthatjuk Sir Stafford Crippsnek a valutát.

Ma, négy hét tartós meleg után már fuladoznak a londoniak. A Hyde Park szép pázsitja eltikkadt, a Regent Park és a Kensington Gardens talaja sárga, mint a sivatag. A polgár kertescskéje is élvezhetetlen, mert eső szemernyi sem esett és öntözni a vízhiányra, szénhiányra és áramlásra való tekintettel tilos. A városi ember aggodalmasan nézi az eget: ha a jóság elalél a mezőn, oda kell adni potom pénzért a mézárósnak, ha a ténen nem fűvel, leszállítja a fejadagot és ha a vetemény nem kap nedvességet, a piacitáskát ugyan könnyebb lesz hazavinni, de az erszényt nemkülönben, mert kevesebb zöldségért többet követel a kofa.

Volt idő, amikor a boldog Anglia hírére se hallotta nyári aszálynak, vagy ha hallott róla, az elmaradt agrárnépek liedernyomásának tekintette. Angliában több volt a róka, mint a lud, mert ha netán több volt a lud, a többlet megette a róka. A róka kellett a vadászati céljaira, ennél fogva a vadászterület, no és a golfpálya is, több volt, mint a bevetett föld. A föld épenhogy annyit termett, amennyit megevett a paraszt. De ha annyit sem termett, akkor se borult fel a világ, a farmer és a fiai a városban beálltak a gyárba és ették a francia salátát, a lengyel krumplit, a holland sajtot, a dán vajot, az ír tojást, a cseh sonkát, a magyar pulykát, a kanadai lisztből sült cipót és az almát, amely nagyon messze esett a fájától, mert selyempapírgöngyölegben Ausztráliából hozták. Anglia termelte az árut az ennyivalóért és a nyersanyagért, amit viszont a gyarmatbirodalom és az ajantásabb szinten mozgó egyéb világ termelt.

Ezt a boldog Eldorádot a két világháború alaposan megtépázta. A birodalom kisebb lett, a világ meg épenséggel összezúgrodott. Az angol munkás elkényelmesedett, vagy a többi ország motorosított munkásságához képest megmaradt tempósan. Az általa gyártott áru megdrágult és a világ nem vásárolhatja többé abban a mértékben, mint valaha, mert vagy a pénz, vagy a vásárlási engedély hiányzik ehhez. A vásárlási engedély részben a behozatali országok kormányaitól függ, de a Marshall-kötelezés alárása óta még inkább a washingtoni kormánytól. Az angol farmer visszareklamálja a földet és az angol politika az alig ébredt gyarmatok alacsony bérén megmunkált területein kívánja pótolni a negyvenhétmillió nép ennyivalóját. De mert gyorsan akarja sikereket elérni, a gyarmatokon nagy a rendtelenség. Nigériában sokszeker tonna földmogyoró

avasodik, mert nincs elég vasút és ahol van, ott sztrájkok állítják meg a mozdonyokat. Tanganyikában pedig... Nos, Mr. Strachey közlekedési miniszter épp most tért meg onnan hosszú orral. A nagy területeken bevetett földmogyoró ezévi hozadéka elmarad, mert Tanganyikában is dühöng az aszály. Az aszály ezzel bevonult az angol politikai szótár fontos fogalmi közé.

Igy vonult be ugyanebbe a szótárba harmadfényvel ezelőtt a hideghullám. A negyvenhat-negyvenhetes tél a maga társaságával és ridegségével ugyanugy kimélyítette és látensé tette az angol válságot, mint a mostani nyár. A szélnység, kenyérség és pénzínség akkori krízise mély nyomokat hagyott az angol politikában és gazdálkodásban. Zsidó szempontból roppantul nevezetes ez a válság, mert ekkor jötték rá Angliában, milyen drága mulatság száztízezer katonát tartani a nyugtalan Palesztinában, holott békéldőben negyven ezer elég volt, hogy a négy-százmillió Indiát sakkban tartsa. Mr. Bevin rosszkedvét és duzzogását, amikor a Palesztinából való kivonulást bejelentette, nem kizárólag a zsidó terroristák, a jisuv és a világszidóság magartartása okozta, hanem az az ellenállás is, amely az angol kabinetben józannabul kalkuláló kollégái felől találkozhat. Nem állítanám, hogy bentese vagyok a brit külügyi hivatal kabinettitkainak, de ahogyan összerakogatom magamnak a dolgokat, a közelkeleti kérdés megbeszélését a franciákkal, a dominiumokkal és a rövidesen kezdődő középkeleti konferenciát, amelyen nem Izrael barátai lesz a domináns szerep, az az érzés alakul ki bennem, hogy Mr. Bevin új offenzívára készül. Az angol válság semmiképpen sem örvendés, márcsak világgazdasági bizonytalanság miatt sem. De nem lehetetlen, hogy ezáltal is mérséklően fog kihatni a külügyi hivatal még mindig eléggé Izrael-ellenes politikájára.

De az sem lehetetlen, hogy a külügyi politika a maga távoli területekre irányított látcsővének fordított feléül nézi az angol válságot és igazi nagy válságnak csak azt látja, ami a Középkeleten végbemegy. Aki gyanakszik, az mostanában az angol sajtóban egyre gyakrabban megjelenő izraeli válság-híreivel is éleszheti gyanúját. Az izraeli válságot nyilván csak azért fedezték fel, hogy feleltessék vagy enyhítsék veje a hazáit. De talán ez is hozzátartozik az új diplomáciai offenzívához. Az angol sajtó ma tagadhatatlanul nyugodtabb és Izrael létét hajlandó befeléjtett ténynek tekinteni. De vannak még itt-ott az imperializmus fénykorát visszasíró jelkék, akik Miszter Bevin fejével gondolkoznak és ha nem is látják az időt alkalmasnak, hogy az események kerekét már ma visszafordítsák, nem adják fel a gondolatot, hogy a zsidó gyermekállam lábának kínai cipőbe való szorításával, mozgási és fejlődési lehetőségeinek a megnyirbálásával visszazsereznek a veszélyeztetett brit érdekek nevében a beleszólás jogát. A Times, a világ egyik legöregebb és legtekintélyesebb újságja, nem mindig mutatkozott a zsidó ügy megértőjének, de egy idő óta több megértést tanusít. Most a szent tárgylagosság nevében próbálja megítélni a történelmi tüneményt, amelyet Izrael harmadik honalapítása jelent. Mi tagadás, az Öreg Hölgy (így nevezik a Fleet Streeten az angol újságírás matrónáját) még fakultásai bontatlan erejében van, amit nem tudott eddig, igyekszik megismerni és felfogni. Az izraeli válságról írott helyszíni tudósítása, amely a lap két egymásután következő számában látott napvilágot, a megfigyelés, meglátás és megírás magas teljesítménye. De ha itélkezésre kerül, a legmesteribb fogalma.

zár sem tudja mentesíteni az Old Ladyt a látszattól, hogy pápaszeme a Made in Britain, töltőtolla pedig épenséggel a Made in Downing Street márkáját viseli. Cikkkel logikus levezetése során csak azt fájjalja, hogy Izrael nem akar lecsat lakozni a nyugati védelmi blokk középkeleti kombinációjához, holott ezzel a ténnyével igen megszárdítaná a megbolygatott Középkeleti strukturális helyzetét.

De ha az ember nem kutatja a bileámi szándékot, örülhet neki, hogy a Times elment Izraelbe és feltárta az ifjú ország gondjait-bajait. A világnak már az angol kivonulás idején megjósolták, hogy most pedig jön a vérözön és a káosz; nos, volt vér, de nem volt vérözön, vannak bajok, ahogy Angliában is vannak, de minden rendezett és tervszerű, káosz-nak semmi nyoma. Nem baj, ha a világ és a világon szétszórt zsidóság tudja, hogy az építőző anyaország ugyanugy elvárja fiai támogatását, mint ahogy a harcoló elvárta. Es nem baj, ha maga Izrael is kap némi külső színtézist. Még a társadalmi kritika is hasznos; mert ha az Öreg Hölgy úgy véli, hogy az ideszaladt népből sűrűn találkoznak az ember olyanokkal, akik nem tudnak viselkedni, el kell fogadni az illemleket és gondolni kell a lakáskérdés, élelmiszeri kérdés és sok egyéb kérdés megoldása során a kollektív népmódonra is. A nevelés és átnevelés idején ezt a tantárgyat se mellőzhetik. Bár a Times egészen jól látja, hogy az izraeli olvasztótégely alapos munkára van beállítva, még ajaposabbra, mint egykor az amerikai: a salak elválik, az érc megmarad. Es az érc nemes. A Times kezdi felfogni a titkot, amely a nép százezeit a föld minden szögletéből erre a nyers, pusztá és kevés gyors jóléttel és kényelemmel kecsegtető forró földdarabra tereli és látva a bevándorlók sátrátborait már szinte felkiált: Mi szépek a te sátraid, Jákob! De ez talán túl patetikus neki, tehát maibb nyelven így ír: „A szétszórtságban élő nép gyülekezéseinek misztikus gondolata az ország egyesítője és nemzetéltelődés igérete. Ez itt a leghatalmasabb erő szellemi és faji tekintetben egyaránt. A különböző Palesztina-bizottságok kudarca azon mult, hogy a világ nem tudta felismerni ennek az erőnek a jelentőségét.” Kicsit kései megállapítás, de még mindig odairható a Külügyi Hivatal zárt ajtaja fölé az előjövő középkeleti konferencia motójául.

A Daily Express tel-avivi riportere csak félfüllel figyel a Downing Street feje. Ahogy keveri és variálja a Times-irta izraeli bajokat, ez Lord Beaverbrook hangja, His Masters Voice. Lord Beaverbrook egyike a leghatásosabb újságíróknak a sajtóörökösöknek. Két nagy londoni napilapja van és egy vasárnapi lapja. A két napilapról Whitacker tavalyi évkönyve még úgy tudja, hogy a Daily Express független, az Evening Standard konzervatív. De hová lett a tavalyi hó? Jött idő, amikor a jószimata lord úgy látta, hogy a közvélemény nem a toryk mellett van. Erre elmulasztotta megfizetni a pártilletéket, jelentéktelen száz fontocskát és tette, hogy a helyi konzervatív párt többszöri felszólítás után kigolyózza. Ezzel és hasonló manőverekkel feltornázta reggeli lapját négy millióra, elszedvén a másik nemes lord, Rothermere olvasóit a Daily Mailtól. Beaverbrook lord azonban a munkáskormányval nem ért egyet, ellene van a Marshall-segélynek, közeledést kíván Oroszországhoz és fenn akarja tartani az imperiumot, mert csak a régi fényre emelt birodalom mentheti meg Angliát a hanyatlástól. Pontosan kanalizálta, mit kíván a reggeli lap olvasója és mit a délutáni, ennek megfelelően a reggelen és ucca mellé állt és szidta a zsidó terroristákat és az egyedüli volt, aki a terroristák felakasztotta két angol örmester elriasztó fényképét annakidején leköszölte. A délutáni lapban több megértést tanusított a zsidók ügyével szemben, de nagyjából megmaradt, aki volt, a birodalom feltámasztója, ugynevezett magánimperialista. Meg lehet érteni, ha riportere Mr Sefton Delmer ma nem lát másmilyen zsidót Izraelben, mint azt a Svédországból odaemigrált fiataljembert, aki Stockholmot szebbnek találja, mint Tel-Avivot és a török zsidójevevényt, aki visszavágyik a Boszporushoz. Mr. Sefton Delmer a birodalmi gondjattal a füle mögött súlyosnak látja az izraeli válságot és azt tanácsolja a zsidó kormánynak, lassítsa a bevándorlás tempóját. Az angolok mindig féltek tőle, hogy megsokasodnak a zsidó Palesztinában és elvitatathatatlannul urai lesznek országuknak. Hatalmi eszközökkel nem sikerült a bevándorlást megállítani, most megpróbálják baráti rábeszéléssel.

Minőségben utólrhetetlen

még
'LAKOL'
kivitelben
is
az
'ALBUS' ALBUS
jégsekreány ICE BOX

Hatósági ár IL 15.300

GUTMAN TESTVÉREK

TEL-AVIV, Ehrlinger 2. Atara satok.
Tachana Merkazitál

Nemzetközi szállító

elsőrendűen képzett személyzettel,
ingóságok, átköltözési formálítá-
sának lebonyolítását vállalja

ORIENT SHIPPING AGENCY

Dr. B. FEUCHTWANG

TEL - AVIV

Jaffa-Tel-Aviv ut 48. T. 2795

HAIFA

Kingsway 37. Tel. 2890.

JERUSALEM

Storrs Avenue 4. T. 3004

Mintás batiztok, . . . 90 cm — 305
Mosó kartonok, . . . 70 cm — 230
Francia mintás selyem, 90 cm — 675

DROR

TEXTILÁRUHÁZBAN

TEL-AVIV, — WOLFSON U. 22.

A. GANZ cipész

műhelyét T. A. Daganja u. 8. alól

JOKHANAN HASANDLAR 3.

(Balfour sarok) — az udvarban,
helyezte át.

Ortopéd munkák szakszerű készítése

Kedves vevőimet értesítem:

katonaságtól leszereltem, újból dol-
gozom. BLONDER E. uriszabó
T. A. Mazé u. 48.DUS VALASZTEKBAK, legolcsóbban
uri, női és gyermek divatcikkek:
Cena női pizzama Ia 1.765
Cena férfi pizzama Ia 1.970
Cena chaluq szép mintás 1.370
BOROS és WINKLER, TEL AVIV

SHAR HAZOL

Bét Lechem 8. — Becelel Suk.

TÁRSAT KERESÉK

3000 font tőkével LUDD főútvonalán
berendezett garázshoz, mely rendel-
kezik szállítási, benzintöltő- és kenő-
állomás engedéllyel. — Cim:
Révész mérnök Ludd, Rechov Hé 125KALMAR A. vaszertergályos,
mechanikai és villamossági munkák
TEL-AVIV, Mizrach B. 36.

IPARI GÉPEK

BASS VÉTELE - ELADÁSA

TEL - AVIV, Fin ucca 1

Központi autóbusszpályaudvar mellett

Veszünk

ágytollat és pihét. Göz-
tisztítás és ágytollmosás.MIDLE EAST FEATHER
INDUSTRY

Gansl és Molnár

TEL-AVIV, — POB 142

Merkaz Wolowelsky 5/22.

Aranyművesek, fogorvosok, fogászok figyelmébe!

Nemesfém-finomítónkat üzembe helyeztük és vállaljuk mindennemű ótvözetek,
ugymint arany-, ezüst-, platina-, paladiumhuladékok (Kratz-Schliff) finomítását.
Lelkismeretes, pontos és gyors kiszolgálás.

ZEREF (L. ROBITSEK & Co.)

Megbízásokat átvesz: SCHULMAN, laboratórium szükségleti cikkek szaküzlete
TEL-AVIV, Allenby u. 122. — Nyitva: 9-12-ig és 4-6-ig.

A HÉBER NOVELLA MESTEREI

A DINNYE

Irtá: ELIEZER SZ'MOLI

Eliezer Sz'moli író és természettudós. Az ereci flóra legalaposabb ismerője. 1901-ben született, 1920 óta van az országban.

Elbeszéléseiben Sz'moli az első chalucok életét írja le. Azokat, akik a telepítés első korszakában, a zsidó falvak keletkezésének idején a munka és a sémirák terhéért vállalták. Azokról az emberekről ír, akik azért küzdöttek, hogy kialakítsák a jisiv arculatát és ezáltal saját életük is megújuljon.

Hősiességük meséje, cselekedete nem meglepő. Ez a mese egyszerű és kemény életükre van beleszóva. Ez a hon foglalkozása.

Ezek az emberek, akik az ország sívataiban — akár a gálili hegyekben, akár az Emek mocsaraiban — vetették meg új otthonuk alapjait, gyakran néztek szembe a halálszedélemmel. Szeretik ezt a veszedelmet, ők a cionizmus Robinzonjai. Névtelen katonák, Roman tikus, legendás báj ömlik el ezeken az embereken.

Sz'moli e kor frónak egyik legavatottabb mestere.

A falu végén van a jemenita-telep. Akinek munkásra van szüksége, elmegy abba a bizonyos negyedbe és kihirdeti: Szádja, vedd a szerszámaidat és gyere dolgozni — mire valamelyik oduból kibújik egy apró, csupa csont és bőr, tüzes szemű és göndörpajezsu fekete teremtmény és követi a gazdát. A témoninak kosár van a kezében. Ezek a témoniak mindig kosárral járnak. Több ízben kuttattam át ilyen kosarakat, mindig üresek voltak. Mire jó a kosár? — Munkából jövet az ember belerakhat egy kis rózsát, egy kis rothadt gyümölcsöt, trágárt, zöldseghulladékokat, az ember sohasem tudhatja előre, mi akad utjába.

Es maga a negyed — rozsdás bádglapok, gyékénydarabok, rongyos zsákok, néhány rud — ime a lakás. Mindig csodálkozom rajta, hogy a szél el nem fújta a témoni telepet.

A házakban dus gyermekáldás. Aprók, soványak, feketék. A ház mellett kisebb-kis kert: kapor, óriási kukorica, indiai datolya, és az Imám országból való gyögyfűvek. Nyáron pedig dinnyék, dinnyék!

Csak egyetlen ház van az egész negyedben, — a falusi parasztházak mintájára — betonból. Ennek a háznak toronca van és ablakai vannak. Kuszó, kékvirágú folyondár kapaszkodik a falakon. Ebben a házban lakik Szádja Ben Ráchim, jelen történetem hőse.

Miről híres ez a Szádja? Elsősorban a faluban mindenki ismeri őt, név szerint és személy szerint. Sovány, béalábu ember, arcán számtalan ránc, göndör pájesze van és apróka, gyér szakála. Szádja bandzsi. A büszkeség és henceres bizonyos fajtájával szokott nézni, akár csak háza, amely kimagaslik a témoni fertály többi vityillói közül...

Szádja háza mellett jókora darab föld van. Annakidején narancsfákat ültetett el a kertben. Nyáron pedig, amikor eljön a szezonja, Szádja dinnyét szokott vetni a fák közé. Klájim? (többféle nővények kevert formáján való termelése egyazon területen?) Isten őrizzen, a Tóra tiltja az ilyesmit! Az egyik lentről táplálkozik, a föld mélyéből, zsrjából, míg a másik — fentről táplálkozik, a napból és a levegőből, a föld színén él, Chóllie, ezek nem érintik egymás birodalmát.

Szádja dinnyéi óriási hírnévre tettek szert az egész kolóniában. Mindenki a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott ezekről a dinnyékről. Hogy ilyen nagy, leveses, édes dinnye nem terem az egész vidéken. Az emberek sóvárogva nézték Szádja dinnyéit, — pompás bánsáni tehéneknek tünnek a somroni hegyen.

Miért nőtt meg ekkorára a Szádja dinnyéje? Mitől lett ennek a dinnyének olyan édes az íze? — erre nincs válasz — ez titok. Ugyanaz a föld, ugyanaz a trágya, ugyanaz a víz, ugyanaz a nap — és mégis...

A témoniak azt mondják: Szádja varázslattal dolgozik. Sőt, a varázsigé nevét is tudják — „morid hátál”. S Szádja kancsal pillantással nézi a házat, hüvelykujjával a dinnyés kert felé bök és kedélyesen, kényelmesen fujdogálja az ő

nótáját, amely úgy kezdődik, hogy „elohá mitéjmán jávo” (az uristen glóriája pedig Jemenből jöve) — a dinnyék titka pedig továbbra is titok marad. Szádja nem adna el egy dinnyét a világ minden kincséért sem. Sem a kolóniabelieknek, sem témoni testvéreinek. Hogyne, hogy eltegyék a magot és jövő esztendőre ők is hasonló dinnyéket vessenek.

Ahogy a dinnyeszezon beköszöntött, Szádja mindig otthagya a házat és kiköltözött a kertbe. Kicsi csöszkunyhót épített magának a fák között és a szezon végéig ki sem mozdult onnan. Külső munkát Szádja máskor sem vállalt, ilyenkor meg épen séggel semmi dolga nem volt az emberekkel. Az emberek jól ismerték Szádját, tudták gyengéjét és ezért senki sem merjt közeledni házához tájéka felé. Aki közelebből próbálta megtekinteni a dinnyét, megkapta a magát. „Hordd el magad, nyomorult gyilkos” — „hogy vakulnál meg, te istentelen” — „nekem az ég áldása, neked meg fogfájás”. — Szádja maga öntözi kertjét, egymaga kapál és tépi a gyomot és ha a dinnye beérik, egyedül szedi le, vastag, erős zsákokba rakja — és elküldi Jeruzsálembe. Ha pedig kedved van, utazz kérék Jeruzsálembe és keresd Szádja Ben Ráchim dinnyéjének a magjait...

Ha most visszagondolok rá, istenem — hogy irigyeltem Szádját. Heteken, hónapokon keresztül törtem a fejem, hogyan, mimódon juthatnék hozzá egy Szádja-féle dinnyéhez. Nem akartam én, Isten őrizz, enni abból a dinnyéből. De a magot akartam. Minden terv, ötlet, kísérlet, próbálkozás eredménytelen maradt. Megpróbáltam többször bemenni a dinnyésbe, de ahogy közeledtem, Szádja már ordított: „Mit akarsz? Hord el magad!” s omlott szájából a szitok és az átkozódás.

— Szádja — mondom neki — halgass már meg, reb Szádja: egy nagybátyám lakik Tel-Avivban. Tanító az illető... Adjál el nekem egy dinnyét, hadd küldjem el neki ajándékként sabbat nachmira.

Szádja tajtékzik a dühtől: „Tolvaj, Enem akarsz te becspáni? Egy arany taljéért sem adok el neked egy dinnyét.” S le nem veszi rólam bandza szemét, míg jómesszire el nem tyolodom a birtokától.

Valamelyik este megálltam Szádja kertjének kerítése mellett és beköltöttem:

— Hé, Szádja! Siess és add el dinnyéidet a kolónia lakóinak. Nagy vesztély fenyeget. Sáskaraj közeledik. Zichron-Jaakovban és Ceasiriában ma már elpusztította az összes mezőket...

Szádja egy filozófus nyugalmával megtogta lepényét az aludtfejbe, teleszájjal és jótevővel harapja a kezében levő hagymát és ravaszskán feleli: „Még ma éjjel elküldöm valamennyit Damaszkuszba. Holnap pedig, ha az uristen ránk küldi a nyolcadik csapatát — megesszük azt szöröstől-böröstől...

A végén mégis elértem a célokat. „Az akarat minden nehézséget leküzd”.

Egy augusztusi éjszakán elmentem a kolóniából. Nagyon sötét, fekete éjszaka volt. Olyan csendes, mint a sír.

Neszelen, apró lépésekkel közeledtem a jemenita telephez. Pszt, csend, Sehol egy fény, sehol az élet legkisebb jele. Az egész telep alszik. A levegőben égetett trágya szaga terjeng. Valamelyik sátor falánál mélyen szuszog egy számár. Lábuiljhegyen huztam végig a putrik között, szivem dobogását és lépteim zaját figyeltem... Megérkeztem. Ez a ház a Szádja háza. A sátraktól odébb áll egymagában és bekerítve a narancsos, Sötétség van kint. A kerítéshez közeledtem és vizsgálódni kezdtem. Csnd. Imitt-amott kikkandik egy-egy óriási dinnye, úgy néznek ki, mint az óriási sündisznók: összehúzódtak és büncs terveket szönek. De alighogy észrevesznek, megszagolják egy idegen jelenlétét, valamennyien felemelkednek helyükből, meg támadnak engem, földrepernek és tüskéik segítségével rostává lyukasztanak...

Egész testemben remegtem...

Valami megmozdult. Szádja bizonyára megérezte jelenléteket. Olyan szeme van mint a bagolynak... Lefeküdtem a föld-

re és visszafojtottam lélegzetemet. Reszkettem. Hallgatóztam. Nem. Egy fiatal fa volt, amelyet a szél megérintett. Mozdulatlanul néztem újra végig a dinnyés-kertet és behalótam sötét sűrűségébe. Szádjának se hirt, se hamva, Valószínűleg lesben áll. Lehet azonban, hogy itt fekszik a közelben, itt mellettem és figyeli minden lépésemet, minden mozdulatomat... Hirtelen majd kiugrik, nyakoncsip, kötelet kerít elő, megkötözi kezem, lábom, bevissz a csöszkunyhóba és itt tart reggelig. Ez a gondolat egyáltalán nem vidított fel. Már gondoltam, hogy mindent itthagytok és dolgomvégeztem visszatek. De nem bírtam. Valami ellenállhatatlan erő visszatartott. Felemelkedtem kissé a földről és négykézláb kusztam. Megkerültem az egész dinnyés-kertet, miközben kezem-lábam véresre karmolták a földet. A kerítés egyik hasadéka bedugtam a fejemet és elfojtott, tompa hangon utánoztam a vén sakál kiáltását: „vi-vi vaj-aj...! — aj- — vaj aj!” Azután újra előlről, másodszer is, harmadszor is.

Izzadva, reszketve, nagyokat szuszogva elterültem a földön. Egy helyre koncentráltam a figyelmemet, a csöszkunyhó irányába... Csnd. De aztán megismegmozdult valami. A dinnyés-kert közepén valami felemelkedett. Szádja!... Igen, ő az! A fején zsák van, amely betakarja és megvédi a tarkóját és hátát a hideg és a harmat ellen. Kezében hosszú karó. Köhögött kettő-háromat, aztán aprókat nyögött, néhány lépést tett és megállt. Figyelt. Forgatta a fejét és minden irányba fűlt. Hirtelen ugrádozni kezdett — és hamis kutyaugatások hasították meg a megmerevedett csendet: Vau-vau-vau, vau-vau-vau...

Az oldalamat furta a kacagás. Nehezen bírtam magamat visszatartani, hogy ki ne törjön bejőlem a hangos nevetés. A földbe furtam az arcom és a hasam valósággal remegett a kacagástól. Kutya ugatással akarja megjeljeszteni a sakált... Felemeltem a fejem, a kert másik oldalára csusztam és újra üvöltöttem.

Szádja elindult. Mint aki ráveti magát az ellenségre, úgy futott, karóval a kezében és dühösen, haragosan ugatott: vau-vau. De nem az én rejtékhelyem felé közeledett, hanem ép az ellenkező irányba. A szeme is, a füle is férevezette Szádját. „Legyőztek, Szádja!” — mondtam magamban és jóízűen kacagtam. Újra bedugtam fejem a kerítés résebe és harmadszor is hosszasan, elnyujtva és szomorúan üvöltöttem. Az utolsó „vaj”-t nagyon elhuztam, hadd gondolja, hogy egész sakálsereg gyűlt össze, hogy az o dinnyéjéből éjszakai lakomat csapjanak. Szádja dühöngött. Egyik helyről a másikra szaladt, ugrádozott, ugatott, a karóval verte a földet, fűtyült, leült, újra felállt, többször nekiszaladt a kerítésnek és dühében, haragjában majdhogy megbolondult. Akkor úgy éreztem, elkövetkezett számomra a tettek órája: utavágtam magamnak a kerítés bozótjában, néhány ügyes mozdulattal átvetettem magam a kerítésen és már bent is voltam a dinnyésben. Odamentem az első dinnyéhez, fogaimmal elrágtam az indáját és már gurítottam is a kerítés felé.

Percekkel később én is, a dinnye is jókora távolságban voltunk a Szádja kertjélől. Amikor már tul voltam a témoni telepen, megpihentem egy árokban. Lefeküdtem zsákmányom mellé és két karom mal átöleltem... Isteni dinnye volt. Majd nem akkora, mint egy hordó. Szivem erősen dobogott. Arcomról és homlokomról egy folyó verejték, mint a csapból. Reszkettem a megindultágtól és a szégyentől... Te jószágos Isten, ha a nagynémim ezt tudná! Hogyha barátaim ezt tudná! Ejetemben először történt, hogy valamit másoktól elutalajdonítottam. Jaj nekem! Késébeesetten ültem az árokban. De hirtelen eljutott hozzám Szádja ugatásának hangja. Az ugatás behalóított az éjszakába. Ekkor már nem bírtam visszatartani magamat, lábraálltam és vad, fék telen kacagásban robbantam ki...

Nagybátyám udvarában csend volt. A A dinnyét lassan, óvatosan begurítottam a csűrbe, ahol ólén a mezőgazdasági gépek és a szekerek állanak. Néhány tyuk ríadtan kárát a rudakon. A kutya is vakkantott kettő-háromat, majd megfordult a másik oldalára és tovább aludt. Kivettem zsebkésemet, felszeleteltem a dinnyét és kiszedtem belőle a magokat. Magából a dinnyéből nem ettem. Isten őrizz! Csak az óriási magokat tettem be az előre kikészített dobozba és vártam amíg eljön a tavasz.

Tavasszal elvettem a magot. Jókora darab földet készítettem elő erre a célra. Kísérletem eredményével hirtelen akartam meglepni iskolatársaimat, a kolóniabeli fiukat. Csodák-csodája: néhány nappal azután, hogy a magot elvettem, kikelt a dinnye és már a hajtáson is lát

szott, hogy ez nem közönséges dinnye. Nagy volt a hajtás, kerekded és szivalkuan hasított.

Türelmetlenül vártam, hogy a dinnye beérjen. Dicséretükre legyen mondva: Ugy nőttek, hogy öröm volt nézni. Mint a pincében csiráztatott burgonya. Szemlátomást gömbölyödték. Sevuo! ünnepe előtt gazdag dinnyeájdás mutatkozott a kertemben. Ugy néztek ki, mint a legelészó, hizott ökrök, nagyhasuak voltak és üdék.

Ugy vigyáztam a dinnyére, mint a sze memfényre. Senkit sem engedtem az udvarba jönni. Nem Ne zavarjanak ostoba kérdésekkel... Csak, amikor beért a dinnye és a mezőgazdasági ellenőr eljött a kolóniában, hogy lássa a gyermekek által végzett kísérletezések eredményeit, elhívtam valamennyit, hadd lássák az én kísérletezésemet is.

Szárjattva álmélkodtak. Nem akartak a szemüknek hinni. Műtrágya nélkül, pontos jegyzetek és utasítás nélkül, — ilyen eredményt, ilyen dinnyét! A kolónia apraja-nagyja eljött bámulni a csodát. Látni akarták kísérletezésem eredményét. Mindnyájan dicsértek. És a mardich (a mezőgazdasági oktató) — egészen odavolt az örömtől: az iskolaünnepélyen a tanító a szülői bizottság, a fel több osztályok tanulói előtt tartott beszédében méltatta munkámat. Lejlesen beszélt a magok megválasztásáról, a fajokról, a szelekcióról, a műtrágyáról, a meteorológiáról, az átvizmusról, a darvinizmusról, a mendelizmusról. Egy híres amerikai tudóshoz hasonlított, Kalifornia szülöttjéhez, aki — úgy mondotta — úgy mint magam, kukoricaszemekkel kísérletezett és sikerült több mint husz-fajta új növényt termelnie, közülük túske nélküli kaktuszgyümölcsöt és magnélküli gránátalmát...

Az már természetes volt, hogy nekem ítéltek meg az első díjat: egy Becélel-készítményű ládikót, amely a legkülönbözőbb magokkal volt tele. Aztán kineveztek csoportfőnöknek, azután megválasztották a mezőgazdasági diákegyesület helyicsoportja vezetőjének... Csak barátaim, iskolatársaim csufolták a nagy irigységtől Szádja Ben Ráchimnak. A fiuk hasonlatot vétek felfedezni az én dinnyém és a Szádja-féle dinnyék között...

Tegnap pedig, éjjel után, koromsötét éjszaka egy óriási dinnyét gurítottam a témoni negyed felé. A dinnyét a Szádja kertjéig vittem és azon a bizonyos hasadékon keresztül begurítottam a kertjébe.

Visszaadtam Szádjának azt, ami az övé...

En csak kísérletezni akartam.

En — én nem vagyok tolvaj...

Építetők!

Homok-, kiziv-, kötőrmelék-, blokk szállítást

Bevándorlók!

Lift- és láda szállítást, a tulajdonos megjelenése nélkül, — iratátadás és meghatalmazás alapján, — teherautóval vállal és pontosan teljesít

WEISS LACI

(Suboticáról)

TEL-AVIVBAN: Beck órásnál, Allenby 90 (Kashi)
HAIFAN: Grossberger, Hotel Kingsway 61.

AUTÓSOK, FIGYELEM!

Első osztályu javítások. Autók újjépítését az ország minden részéről vállalunk. Soffőröknek kedvezmény. Levélhívásra házhoz is megünk.

RÉVÉSZ MÉRNOK

LUDD, — RECHOV HE 125.

JAFFAN a XII. utcaegyeten magyar fűszere (makolet)

IZSÁK JÓZSEF

XII. 69-70 sz. — Elemiszerjegyeinek átirását személyesen vállalja. Előző. keny kiszolgálás, hatósági árak

„LEA” hölgyfodrász - szalon

Ramat-Gan, értesíti vendégeit, hogy fodrászüzletét BIALIK U. 52. alól

Bialik ucca 28.

alá, — Fodd kontrol mellett — helyezte át. Ugyanott férfifodrászat is megnyit.

Izrael feltámadása - képekben

Megjelent az első képalbum a zsidó nép történelmi esztendejéről

Az új képalbum (T'kumát Jisráél - Izrael feltámadása - Láám kiadása, Tel-Aviv, 1949) fontos mérföldkövet jelent az ereci grafikai ipar fejlődésében. Ha az ember kezébe veszi az albumot, azonnal megállapítja: ilyen felett szakszzerű, izléses és tökéletes képgyűjtemény még nem jelent meg eddig országunkban.

Háromszáz kép az 1947-49-es történelmi korszakról. Minden kép egy-egy fontos momentumot örökít meg. Az első oldalon 1947 november 29-ének éjszakáját mutatja be. Tizezres tömegek ujjonganak Tel-Aviv utcáin. Az egész zsidóság az utcákra tödült és ujjong. A Hatikvah-t éneklék és a nemzeti dal, a remény dala, új jelentőséget kap. Másnap az arabok támadásokkal reagálnak és a képek filmszerűen mutatják be a következő hetek és hónapok rohanó drámáját. A Hágáná ifjúsága torlaszokat emel, védelmi állásokat épít a zsidó periferiák lakói nem érzik magukat biztonságban és behúzódnak a városokba. Templomok iskolák megtelnek menekültekkel. Amikor úgy érzik, hogy az arabok előnyben vannak, - az angolok nem sietnek a megtámadott zsidók

segítségére. Látjuk az első áldozatok temetését, a mozgósítás első fázisait, a smírát a Hágánát, a Jaffai Hassan-Bek tornyát, ahonnan éjjel-nappal szüntelenül mesztőlőveszek küldték gyilkos golyókat a város békés lakossága felé. Azután a szomorú momentumok: A Palestine Post palotájának felrobbantása a Jeruzsálemi Ben-Je-iuda utcában történt aljas merénylet, amely ötvennégy férfi, nő és gyermek életét pusztította el. A robbanás a Szochmut Jeruzsálemi székházában tizenkét halálos áldozat, több mint száz sebesült.

A nagy napok fontos kimagasló eseménye az Akcióskomite ülése, amely jóváhagyja az ideiglenes kormányzó-tanács felállítását, amely első lépés a zsidó állam felállításához vezető uton. Azután a harci események fontosabb dátumai. Április 18-án foglalta el a Hágáná Tiberiást. Meghirdetik a Milve Leumi-t, a nemzeti kölcsönt. Április 21-én az angol hatóságok bejelentik Haifa kiürítését. Május 10-én csapataink elfoglalják Safed-ot és három nappal később Jaffa, a nagy arab város kerül zsidó kézre.

Kaukazsi arab felkelővezér összetört felségjelvénye

Az ország remegve és visszafojtott lélegzettel kíséri a Jeruzsálemi hegyekben az Ecion csoportban folyó harcokat. Telepesek és katonák mindenre elszánt bátor csoportja hőiesen védekezik az arab légió ezredével páncélosalval és ágyúval szemben. A Hebron-vidéki felhúzó arab tömeg a sorkatonaság nyomában vannak.

Igy érkezik el május 14-ike, a történelmi pénteki nap, amikor a zsidó nép vékót, amely négy nappal később, 1949 május 18-án kapitulált. Hosszu sorban vonulnak el előttünk az érdekesnél érdekesebb képek Jeruzsálem ostromáról. Bevingrad, a szent helyek, az inség, a burmai út és minden nap újra és újra aggodás a konvojert: vajjon megérkezt-e szerencsésen, vagy valami baj történt vele.

Zérel összegyűltek, hogy kikálták a zsidó államot. Az albumban látjuk a történelmi eseményt, a kormány tagjait és utána rögtön a térképet, amely nyilakkal mutatja hány oldalról hömpölyög a kicsi Jisuv felé az arab tenger. Látjuk a Deganjában végzett pusztítást a lerombolt Sár Hágolant, Cemach romjait és ugyanakkor látjuk Ak-

Az állam kikáltása után már nem Hágánáról, hanem a zsidó hadseregről beszélünk. A katonaság mindenütt ott van és védi a vonalakat. Junius 11-én megérkeznek az UNO megfigyelői és a Jeruzsálemi Dávid Király-szálló fölött kitzük az UNO lobogóját. Az UNO fegyvernügúst rendel el és látjuk az ország különböző pontjait a fegyvernügúst izgalmas napjában. Feleskezik a zsidó hadsereget. Az arab lakosság visszatér a háromszögbe. Az utolsó angol katonák elhagyják az országot. Az angol fő-kormányzó Haifán hajóra száll és az Nnion Jack örökre és végérvényesen lekerül a haifai kikötőről. Néhány órával később látjuk Ben Guriont, a haifai kikötőben. Zsidó tengerészkatónák (mintha a földből nőttek volna ki fehér egyenruhában. Másnap már

négyezer olé érkezett az országba. Megjelennek az új izráeli postabélyegek. A Hafuga (fegyvernügúst) nem hosszú életű, a harcok kiujjulnak és látjuk az egyiptomi bombázókat Tel-Aviv fölött. Az egyiptomiak bombázzák a tel-avivi központi autóbusszállomást. A fegyvernügúst megszegése folytán a zsidó csapatok július 9-én megindulnak és egymásután foglalják el Luddot, Ramelet, Felsőgalileát és a kereszténység szent városát Názárethet.

Az eseményekben gazdag korszaknak minden érdekes, megörökítésre méltó mozzanatát bemutatja az album. A nagy alljiahullámokat, a háboru befejezését, a hősök erdejét, a parlamenti választásokat, a parlament összehívását. Megválasztják az elnököt és az utolsó kép az a pillanat, amikor Weizmann professzor Izrael állam új elnöke, kék-fehér lobogó és a Herzl-kép árnyékában esküre emeli a kezét.

A pompás albumot J. Klinov, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője szerkesztette. Az albumhoz Klinov héber és angol nyelvű bevezetőt irt „Izrael állam első esztendeje” címmel.

„Ez a történelmi év tele van hősi cselekedetekkel, szenvedéssel, drámai feszültséggel. Ennek az évnek az eseményei fejlődésük sorrendjében itt peregnék le ennek a könyvnek a lapjain.”

Klinovon kívül résztvett a szerkesztési munkában L. Kuperstein, mint helyettes szerkesztő, S. Ben David készítette el a grafikai tervet és a térképeket, Beno Rottenberg készítette el a fényképanyagot.

Az „Izrael feltámadása” című albummal J. Klinov és munkatársai kitünő munkát végeztek. Az album úgy a belföldön, mint külföldön minden zsidó háznak diszelesz.

UJ OLÉK!

Mielőtt ingóságaidat Magyarországból Izraelbe hozod, saját érdekedben fordulj hozzánk felvilágosításért, pénzt takarítasz meg.

„ROMEX” LTD.

12. Allenby u., Haifa.

POB 1965.

Hol szórakozzunk Haifán?

ELDORADO BAR-KAFFE-RESTAURANT

Haifa, Mt. CARMEL, Telefon 4989

UJ MÜSOR!

Először Izraelben!

UJ MÜSOR!

HILDA DULICKAJA

LUANA

ALINA RUSSLÄNDER

mezikói exotikus táncosnő

Szombat délután 5 órai tea táncsal és a teljes műsorral. — Nyitás este 8 órakor

Carmel Piccadilly HAIFA, MT. CARMEL

TELEFON: 6277.

BAR - KÄVÉHÄZ - RESTAURANT

MARTINCO

világhírű énekművész, a BBC és a hillversumi rádió sztárja!!!

!!! SKLAVENTANZ !!!

És a ragyogó új műsor

Akarja magát jól éretni?

Töltse el szabadidejét a

BAT GALIMI STRANDON

A fürdő este 7-től 11-ig IS nyitva! A büffét a Schapira-utcai MAHIR magyar vendéglősök vezetik
Hűsítő italok, szendvicsek, uzsonnák és csemege árak állandóan frissen

UJ kávéház és étterem HAIFÁN, az IRJÄBAN (alvárosban)

KADIMAH

Chamra-tér (Chativ és El Hanavi utca sarok)

Mindennemű szeszes és hűsítő italok, keleti és európai etelkülönlegességek - Rostonstütek (Gratar) állandóan frissen - Reggel 6-tól éjjel 12-ig nyitva - Cena árak

Estéknént zene

Haifai mozik műsora:

CARMEL

Telefon 2536

Julius 26-27-28

Martha Ivers

különös szerelme

Barbara Stanwyck

Julius 23-24-25

CLEOPATRA

Claudette Colbert

M A Y

Telefon 2856

My favorite brunette

Dorothy Lamour

Bob Hope

ORION

Telefon 4020

CAPTAIN EDDIE

Fsed Mc Murray

Lynn Bari

HADAR

Telefon 2509

Revolverhősök (Gunfighters)

Randolph Scoti

GAN YAM

Bath Galim Tel. 4834

EN DOR

SZABADTÉRI MOZI

Seherezade dala

Yvonne de Carlo

Jean Pierre Aumont

ARMON

Telefon 4848

Botrány Párizsban

George Sanders

Carole Lenois

O R A H

Telefon 4017

HÜTÖTT LEVEGŐ!

A hütlen (The unfaithful)

Ann Sheridan

Zachary Scott

ÉJJEL-NAPPAL MINDENÜVE Taxi-szolgálat MERKAZ MICPAH

Telefon:

2525

4150 4995

rendelkezésére áll

Állomások:

HADAR: Balfour u. 7 és

Jona u., a Café Nizzánál

ALVÁROSBAN: Uj Merkáz

BAT GALIMBAN: Aljja u.

Az a bizonyos felső tizezer Amerikában

Az elmúlt hetekben Washingtonban társadalmi és politikai szenzációja Perle Mesta, dús gazdag özvegy követi kinevezése volt. Nem tudni, milyen diplomáciai képességekkel rendelkezik a washingtoni deino, azonban tény, hogy jó politikai szimatja van és kitűnően tud főzni.

Jó politikai szimatjáról Perle Mesta a legutóbbi elnökválasztások alkalmával tett tanubizonyoságot: felítélet nélkül, pénzzel és személyes agitációval Truman mellé állott. Es kitarított mellette olyan időkben, amikor saját pártjában is több oldalról támadták, mikor mindenféle ötvenszeres pénzt fizettek annak az „informálalannak”, aki Truman megválasztására fogadott.

Ezen kívül Perle Mesta Washington vagy Amerika — nem tudjuk pontosan — „egyes számú party-adónoje”. Ez azt jelenti, hogy ő a legjobb vendéglátó, aki nál mindenki, mindég jól érzi magát, megkapja a kedvenc különleges ételt, italát és a kijáró kedves mosolyt. Perle Mesta háza az élpolitikusok, diplomaták, tudósok, művészek, érdekes emberek találkozó helye volt, szíval a washingtoni vig özvegy divatos politikai szalont tartott üzemben.

Washingtonban nagyon sokan sajnálják Perle Mesta távozását, de remélik, hogy mégis csak rövidesen visszajön, hiszen egyáltalában „nem üzlet” Luxemburgban követőnek lenni: a követi fizetés még a rendezendő partyk árát se fogja fedezni. Valószínűnek tartják, hogy Perle Mesta, az „egyes számú vendéglátó nő” csak elő akart lépni és Amerika „egyes számú követője” akart lenni. Mer? Amerikában nagy dolog elsőnek, sőt bizonyos helyzetekben utolsónak lenni.

Most azután Gwendolyn Cafritz is szerepet előlenni és szeretné a washingtoni társasági hierarchiában Perle Mesta helyét elfoglalni. Nehezen fog menni, dacára annak, hogy a feketehajú, kreol-zsidó szépség ép olyan jól tudja keverni a whiskyt, piritani a steaket és osztogatni a mosolyokat, mint az, akinek helyéért sóvárog. Mrs. Cafritz magyar-zsidó nő, Pesten született és a multimilliomos Cafritz Morris felesége. Abban a városban pedig, ahol Ralph Bunche gyermekeinek nem minden iskolában lehet tanulni, Mrs. Morris Cafritz meghívásait sem fogja mindenki elfogadni.

De a vállalkozószellemű hölgy nem hagyja magát elriasztani. Mint a Time írja, Cafritzék washingtoni Foxhall-roadi luxusvillájából már szétmentek a meghívók egy steak-partyra és a vendéglista éppen olyan imponáló, mint a „mintakép” Perle Mesta vendéglistája volt. A meghívottak között van Barkley állam-elnök helyettes, John Snyders, Clark Clifford, Omar Bradley tábornok. Hoyt Vandenberg, egy rakás diplomata és kabinettag és Dwight D. Eisenhower tábornok.

„Néhány penészszagú washingtoni „grandes dames” legutóbb hajlamos arra, hogy orrát fintorgassa Cafritzé ambícióival kapcsolatban, de ezek Perle Mestát se nagyon fogadták be, mégis jól megvolt nélkülük is”, írja a Time, de megjegyzi azt is, hogy Mrs. Mesta — az amerikai lap csakugy keresztnevével említi, de mi nem vagyunk vele olyan jóban — soha se hívta meg magához Cafritzékat és nem is fogadta el az utóbbi ismételt meghívását. Közli a lap az egyik pletykát is: Mikor Mesta Cafritzék közeli bérlet lakást, Cafritzékkal azonnal telefonon felhívta és azon véleményének adott kifejezést, hogy most már a szomszédság révén, bizonyosan gyakrabban fognak találkozni. Mire Mrs. Mesta állítólag azt válaszolta volna: „Bizonyosnak tartom, hogy nem.”

Az ilyen társadalmi versengések Amerikában a nyilvánosság előtt zajlanak le. Mrs. Cafritzé is nyilatkozott ebben a fontos ügyben a lapoknak. Többek között azt mondta, hogy Mrs. Mesta szakács- és telefonkönyvvel jött Washingtonba... ő ott volt, amikor a nevezett hölgy jött és ment... miért is ne vehetné át az ő helyét...

Hát ilyen problémák is vannak Amerikában. De e sorok írója, aki Amerikából jött, tanúsíthatja és teszi ezt Amerika érdekében, hogy nem csak ilyen problémák vannak ott, nem csak ez jelenti Amerikát.

AMON TIBOR.

Rubstück és a pusztalét

(Lélektani tanulmány)

Rubstück Chajim illegális magyar kívándorló oit ült a pozsonyi hitközség dísz-tornatermében a bordásfal második fokán és annyira félt, hogy átölelte a saját feleséget, Ernat. A hitközség kapuja előtt ugyanis két rendőr haladt el tisztán felismerhető anticionista léptekkel.

— Bri... bri... briha! — nyöszörögte Rubstück — Csak most meg ne találjanak a szlovákok! Segíts világ zsidósága! Nem bánom én ha egy szál fürdőruhában is, csak egyszer elérjem Palesztina lankáit...

Ebben a pillanatban a kapu előtt egy szlovák kifutó nagyot rikkantott az anyanyelvén. Rubstück megborogzott, bebújt a bordásfal utolsó foka alá és illetlenül lemondott még a fürdőruháról is.

Rubstück Chajim görcsösen fogódzkodott az autóbuzsban a felesége válltövére. Az autó hatalmas ugrásokkal robogott, a koromsötét éjszakában, uttalan osztrák utakon, a demarkációs vonal felé.

— Ha eljutunk Salzburgba, akkor a szerencse fiai vagyunk! — rebegte oda Rubstück a feleségének. — Áldott legyen a neve az ereci zsidóságnak és a gondos kormányzatnak! Többet nem érdekelnek a földi javak, Erna! Ha csak a pusztalétün ket megmentjük én már akkor is 10.000 shillinget ajánlok fel a jeruzsálemi siratófal újáépítésére és még adok...

— Várj! — szólt közbe Rubstückné. — Azt hiszem közben áthaladtunk a demarkációs vonalon...

Akkor is! — mondta Rubstück Chajim keményen. — Már megfogadtam. És abba a 20 shillingbe nem fogok tönkremenni...

Rubstück a vasuti kocsijában annyira összekuporodott, hogy szinte kézipoggyász-

nak látszott. A bevándorló utlevélét ugyanis tévedésből Kaposvári Gizit névre állították ki a bécsi Rotschild-kórházban és félt, hogy az olasz vámhatóságok visszatoloncolják emiatt.

— Azt hiszem — rebegte Rubstück Ernának, amint a vonat fenyegetően füttyölve megállt az olasz határon — hogyha a zsidóság nemzetközi összetartása most is megment akkor kibúcha vonulok, homokot fogok szitálni a Negeven és vagyontárgyaimat az utolsó cseppig szétosztom az ereci elesettek és szegénysorsúak között. Boldog leszek Erna, ha csak nyomorult pusztalétemet megmenthetem...

Kinyílt a kupé ajtaja és benézett egy olasz narancskiskereskedő, akiben Rubstück azonnal fellelmer a titkosrendőrnagyot. — Istenkém! — jajdult fel Rubstück Chajim. — Lemondok a pusztalétéről is, csak én megmaradjak...

Rubstück egymásután feszegette le a jádáról a szökeket, míg végül is le nem vált a lift fedele. Azután Rubstück végigsimította a tel-avivi hősgéptől nedves homlokát és belévetette magát a ládába. Pár percig motoszkálás zaja hallatszott ki de azután Rubstück Chajim megtántorodott, fejéhez kapott és egy ér megpattant a halántékán.

— Erna! — üvöltötte öröngve. — Emlekszel, hogy a konyhahokkedli fiókjába tettem egy zöld körömfét...? Szohmut...! Szohmut...! Eltűnt a zöld körömfete, kilopták a hajón, gazemberek, hullarablók...! Alig használt körömfete volt! Ezt teszik az emberrel! Hol vagy Ben-Gurion, most nézz a szemembe...!

Kishout Ferenc.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés díja szavanként 25 mill, a legkisebb hirdetés 10 szó, 250 mill. Családi értesítés szavanként 50 mill.

ADÁS-VÉTEL

Törtaranyat, Ékszer, Brillánt Vesz-Elad
TEL-AVIV, Allenby 83., udvarban
VADNAI TESTVÉREK

Gépeket mosodák, élelmisz., fa., fém. feldolgozására stb. vesz R Ó N A, T. A., Achad Haam u. 26 (udvarban).

MINDENFAJTA fotóanyagot legmagasabb áron vesz **Foto Kalischer**. Studiófelvételek, fotókópiák és mindenféle reprodukciók. Kivánságra házhoz is. T. A. Schunat **Makkabi Hadasha**, Rech. Alef 2.

OLAJFÜTÉSEK KÁLYHÁK minden ipari célra. Ventilátorok és exhausztorok Szabadalmazott kályhák, sütődék és cukorrászdák részére. Fűtés mazuttal, villany nélkül. **Goldmann Harry**, Tel-Aviv, Aljia u. 48.

ELADÓ UJ HOLMIK: 1 darab Mundlos márkájú univerzál kombinált varrógép, amely endliz, hímző, gomblyukat köt stb. két darab finom pehelypaplan, 12 kiló la pehely és 4 párna, szines damaszt ágynemű, crepszatin hálóingek és kombinék. Erdeklődni **Guttmann Jézssek rény üzletben**, T. A. Ehrlinger u. 2. — Tachana Merkazitnál.

KET NAGY LIFTLADA eladó. Cim: Ari-áruraktár, Tel-Aviv, a rospinal vas-uti hid mellett. Tel. 3660, **Weidner Lajos**.

VARRÓGÉP-MERKAZ (központ) vétel eladás, javítás, kimondott szaküzlet. Tel-Aviv **Bet-Lechem**. 8. **Cealel Suk**-nál.

BUTORT legelőnyösebben vehet, cserélhet, eladhat **Grünfeld Testvérek**-nél, Tel-Aviv, **Jochanan Haszandlar 18** (Schenkin-saroknál.) Ugyanott butorok átpoliturozását is vállaljuk.

BESZERZÉSI FORRÁSOK

Sérvben szenvedők részére áldás a **Repona** rugónélküli sérvkötő. Készíti **Gallert és Tarsa** T. A. Tschernikovski 6 (Beceal) bejárát **Bet-Lechem** 1.

PAPLANOKAT mindenféle anyagból megbízhatóan készít, pelyhet, tollat tisztít **Herskovits**, T. A. Merkaz Baale Melacha 15. I.

TEMPO gyermekkosci minden kivételben készül. Eladás, vétel, javítás, csere. Tel-Aviv, Hasomer u. 6.

UJDONSÁG a sodronykapcsos vaságyak készítésében a **SZELL**-féle 4476-os patent. Minőségben és erősségben utóéletlen. Nem szakítja ágyneműjét. Rak-táron: kettős, falhozállítható és össze-csukható 4476-os patent ágycak. Viszont-eladóknak árkedvezmény. Ágykészítők sodronyt külön is kaphatnak **SZELL IZRAEL** lakatos műhelyében, T. A. Akiva Aeger 6. Tachana Merkazitnál.

VATTAPAPAN, pehelypaplan, ágytoll, pihe, kész párnák garantált piheből, nagy választék. **Uj bevándorlóknak árkedvezmény**, **Goldlist**, Allenby 81-83, udvarban.

FÜZÖT, NŐI FEHERNEMŐT, fürdőruhát legelegánsabb kivitelben **Kalischer szalonban**, T. A. Schunat **Makkabi Hadasha Rech. Alef 2**.

VOGLER JAKOB, órá-ékszerész üzlete, műhelye, Allenby 45-47, az udvarban.

BUTORVÁSARLAS előtt okvetlen keresse fel **Polacsek Gábor** asztalosműhelyét **JAFFA**, XII. ucca 53 (sarok). Uj és használt butorok. Eladás, vétel és csere.

KATONASÁGTÓL leszereltem, cipő-üzletemet és műhelyemet újból megnyitottam, **Neumann**, Tel-Aviv, Basel 37.

JÓ PENZERT értékesítheti használt gramofonlemezeit. **Vogel**, T. A. Senkin 19. Vétel, csere, eladás.

KULONFÉLE

MERKAZ HAOR mindenféle villany-szerelési munkát vállal felelősséggel. — **Fleischmann-Hoffmann**, Jaffa, Hevrat Hasmál utcában, a hiszadruti Kupat Cholim épületében. Nyitva: T. 7-8 d. 1-2, e. 7-8

ADÓ és **ENGEDELY** ügyében, bármely nyelvű beadványával, minden ügyes bajos dolgával forduljon bizalommal **Artzihoz!** T. A. Hakishon 72. Található 1-4-ig.

SPECIALIS MAGYAR KONYHA, töltött káposzta, töltött paprika, turós palacsinta. Kedd kivételével minden nap és szombaton is nyitva. **Ordentlich és Tarsa**, Tel Aviv, King George 12.

ORTHOPEDECA - STEINER, Tel-Aviv, Brenner u. 3, második ház az Allenby-tól. Betét. Pedikúr. Gummiharisnya.

Férfikonzekcióvarrást vállalok, Haznál is. **Vadas Rachel**, **Jebelia**, **Rechov Zajin** 7. sz.

NŐI RUHA SZABÁSZATOT, modellrozást, kosztümkabát szabást — tanuljon **Ziszovics Nándornál**, Tel-Aviv, Lessing u. 14. Gordon mellett. Szabásmintha minden fazonra megrendelhető.

REGI BUTORAT szakszerűen átpoliturozza **CZINK**, Ramat-Gan, Jahalom 18. **ÓRÁJÁT** precízen javítja **BECK MISI**, (Suboticáról) Tel-Aviv, Allenby 90. (Kashinál).

JERUZSÁLEMBEN magyarok találkozó helye **KLEIN-PENSIO**, Rechov Meleh David 10. Reggeli, ebéd, vacsora, éjjeli szállítás. Olcsó árak.

MŰHELYT KERESÉK jobb női bluzok és hálóingek részére, esetleg házimunkával. Ajánlatokat Tel-Aviv, — POB 1639. címre kérek.

UJ KURZUS kezdődik a **Vogel**-tánciskolában, T. A. Allenby 116. Tel. 6040. Magánórák.

ELSŐRENDŰ VARRÓNŐ munkát vállal, házhoz is megy. **Hoffmann**, Jaffa, XX. u. 7.

KÖNYVEK - KÖNYVTÁRAK

— **Jó és új könyveket olvashat** Jambor Elisheva kölcsönkönyvtárjában, Tel-Aviv, Allenby 84 (az udvarban).

UJ OLEK FIGYELMEBE! Ismét 500 új könyv érkezett! Nagy választék szépirodalmi és tudományos könyvekben. Uj és használt könyvek olcsó kiadásúak. Vesszünk jó árban modern könyveket. Iratkozzék még ma a Daat könyvtárba. A „Daat” Izrael legnagyobb könyvtára. — „DAAT” Magyar Kölcsonkönyvtár, Tel. Aviv. Rotschild Blv. 86.

A **JERUZSÁLEMI MAGYAR KÖLCSÖNKÖNYVTÁRBA** újabb könyvek érkeztek. Szórakoztató regények, detektív-könyvek, szótárak, Orion mozi mellett, az udvarban.

KOZMETIKA

BETTY KOZMETIKUSNŐ ingyen tanácsot ad. — Krémek, arcápolás, hajeltávolítás. Tel-Aviv, Basel u. 39, II. emelet.

TARTÓSHULLÁM

speciális hajfestés, egyéni frizurák utóéletlen kivitelben

ESTHER

magyar hölgyfodrásznál,
TEL-AVIV, BEN JEHUDA UCCA 74

HÖLGYEK! A strandszezon egész tartamára hatásos lábszértelenítés új módszer szerint. **Krausz Lili kozmetika**, Tel Aviv, Hess-u. 9. Arcápolás, hormonpakolás.

LEVELEZÉS - HÁZASSÁG

MEGISMERKEDNEK 40-45 éves férfivel házasság céljából. Válaszokat **Ben-Arje**, Petach-Tikva, Poste Restante.

LAKÁSSAL, működési helyell rendelkező fogász ezuton keresi 35 éves korig, egyedülálló fogorvosnő, vagy koncesszióval rendelkező fogász nő ismeretségi házasság céljából. Csak fényképpel ellátott levelekre válaszolok. Diszkrétül becsület dolgoz. „Gondmentes, meleg otthon” jellegre a kiadóba.

45 EVES, önálló foglalkozású asszony, férjhezmenne. „Existencia jómodor” jellege, Haifa POB 1094.

KERESÉSEK

WOTTICH KLÁRÁT felkérem, hogy címét közölje velem. Felkutatásában kérem közös ismerősök segítségét. **Efrajim Preisler**, Petach-Tikva, Café Corso.

KI TUD RÓLUNK? **Rosenbaum József** Lipót, Bét, Andor, Kisvárdáról keresi huguk akit 1944 július 4-én Auschwitzba deportáltak és jelenleg az USA-ban tartózkodik. Címét kéri leadni Baranyainál, Haifa, Bilu 13.

Jelenleg 110-120 ezer rádiókészülék van az országban

Pénzügyi nehézségek akasztják meg a rádióműsor megfelelő emelését. — Lehetséges, hogy idővel magyar nyelvű adások is lesznek az új élek számára.

A rádióműsornak legutóbbi átszervezése és kibővítése nagy érdeklődést váltott ki az ország lakossága körében és főként meglepedést keltett, hogy a rádió új rövidhullámú leadóján, a 33,3 hullámhosszon megkezdtek az új élek számára is az idegennyelvű hírközvetítést.

Dr. Moshe Szolleli (Szolovejcsik), a rádió igazgatója csütörtökön délelőtt ezekről beszélt az újságírókkal. Elmondotta, hogy a háborús körülmények miatt az önálló zsidó rádióközvetítés megkezdésekor Jeruzsálemben és Tel-Avivban külön leadókat kellett létesíteni, de Jeruzsálem felszabadulása óta állandóan kísérleteznek a két állomás egyesítésével. Az igazgatóságnak az volt a célja, hogy mindkét állomás működésben maradjon, de egészséges műsor mellett. Ehhez nagyobbrányú technikai munkálatok váltak szükségessé és ezeket csak a múlt hetekben fejezték be.

Igy jött létre az egységes rádióműsor, amely a tel-avivi tízórás és a jeruzsálemi 8-8 és fél órási műsor helyett mindkét studioban 17 órán át folyik.

Jelenleg reggel 7 órától éjjel 11-ig — egy és háromnegyedórás megszakítással működik a két leadó. A mintegy 7 órai leadási időközönként leginkább zenével töltik ki, részben önálló zeneszámokkal, de főképpen hangfelvételekkel. A rádió igazgatósága igyekszik a lemezállományt állandóan bővíteni, de a jelenlegi helyzetben még minden lemez kéthónaponként megismétlődik. Ez még mindig nem ideális helyzet, — mondotta dr. Szolleli, — de

..ha panaszkodó levelek helyett a kritizáló csekket küldenek, a kérdéseket sokkal hamarabb lehetne általános megválaszolni.

A legközelebbi napokban népegyleti közvéleményeket kezd a rádió a jeruzsálemi egyetem tanári karának együttműködésével. Egyelőre egy-egy ilyen előadás negyedórát fog tartani és a kísérleti idő alatt azt remélik, hogy a hallgatók és az előadók között levelezési kapcsolat is kifejleszthető, ami a további előrehaladást is lehetővé fogja tenni.

Az új élek számára bevezetett közvetítésről szólva dr. Szolleli elmondta, hogy a Szochnut kltáosztályával folytatott tanácskozások alapján az igazgatóság úgy határozott, hogy három nyelven husz-husz perces közvetítésekbe kezd.

A Szochnut ajánlataira a jiddis, a ladino (spanyol-zsidó zsargon) és a francia nyelvet választották.

Lehetséges, hogy ezeket az adásokat naponta, vagy hetenként legalább hatszor fogják sugározni.

Szolleli ezután arról beszélt, hogy a rádió rendkívül nélkülözli szakembereket hiányát.

Nemcsak technikailag, hanem műsorrendezői, bemondói stb. személyzetben is nagy hiány van.

Költségvetési okokból a rádióknak még nem áll módjában embereket külföldre továbbképzésre kiküldeni és egyelőre azzal elégszék meg, hogy házi tanfolyamokat rendezzenek számukra.

Az újságírók kérdéseire válaszolva dr. Szolleli elmondta, többek között, hogy az állam területein 110-120 ezerre tehető a rádiókészülékek számát.

Az összeírás és az ellenőrzés állandóan folyik, mert a nagy alijja miatt sok ezer ember, aki magával hozta rádióját, csak késedelemesen váltja ki engedélyét. Ezekben a hetekben valószínűleg pontos számok fognak már rendelkezésre állni. A rádióilletékekből így évi 240 ezer font folyhat be ebben az évben.

A költségvetés a rádióműsor számára is évi 150 ezer fontot irányoz elő, míg az egész technikai személyzet a közle-

kedésügyi minisztérium személyzeti létszámához tartozik. A költségvetés, ha nem is túlságosan bővítés, de biztosítani tudja a műsor nyújtását.

A régen emlegetett 50 kilovattos új rádióállomás ügye még húzódik, mert a Szochnut és a kormány között tulajdonosi vita merült fel az ügyben.

Remélhető azonban, hogy egy éven belül ezt az adót is felállítják és akkor Izrael rádióját az egész világ hallgathatja. Az esti adásokat így is hallják Norvégiában és Délafrikában is.

Arra a kérdésünkre, hogy a sok tízezer

magyar oléra való tekintettel nem volna lehetséges az új élek műsorában magyar nyelvű közvetítést is adni, Szolleli dr. a következőket mondotta:

— A rádióknak az volt az elgondolása, hogy olyan nyelveken szóljon az olékhöz, amelyek nagyobb zsidó tömegek beszélnek. Az az érzésünk, hogy

..a magyar olék közül azok, akik sem héberül sem jiddisül, sem pedig franciául nem tudnak, a kisebbséget képezik.

Amellett, — mint mondtam, — az igazgatóság a Szochnut statisztikai hivatalának ajánlataira járt el és ott pontos adatok vannak arról, hogy az olék százalékszerint milyen nyelven beszélnek. Arról tehát nem lehet szó, hogy a már bevezetett három nyelv egyike helyett magyarul közvetítsünk, de nem tartjuk kizártnak, hogy amennyiben bővíteni tudjuk ezt a rovatunkat nem fogjuk-e pótlólag a magyar és esetleg a lengyel nyelvet beiktatni.

A délafrikai zsidóság egyre nagyobb érdeklődést mutat az országépítés iránt

Külön irodát állít fel Tel-Avivban a délafrikai cionista szervezet.

Dávid Donszki, a délafrikai cionista szervezet egyik vezetője csütörtökön délután bejelentette az újságíróknak, hogy a nagy érdeklődés miatt, amely a délafrikai zsidóságban Izrael iránt megmutatkozik, elhatározták a szervezet tel-avivi irodájának felállítását. A kisszámú délafrikai zsidóság nemcsak adományaival, hanem praktikus munkával is hozzá akar járulni az ország építéséhez.

A délafrikai aranyipar néhány komoly személyiségből álló tökéscsoport most folytat tárgyalásokat a kormánnyal Izrael befektetések ügyében és ezek sikerrel kecsegtetnek.

A délafrikai zsidó ifjuság chalucmoz-

galmai már is szép eredményeket mutatnak fel és többszáz délafrikai fiatal helyezkedett el a mezőgazdaságban és a városokban.

Sok nehézségük van a délafrikai önkéntes katonáknak, akiknek délafrikai egyetemi és műegyetemi diplomáit nem akarják elismerni, pedig ezeket az egyetemeket az egész világon elismerték.

A délafrikai zsidóság szívesen foglalkozna Izraeli áruknak Délafrikában való elhelyezésével.

Mert erre szép lehetőségek vannak, sajnos azonban, a délafrikai érdekeltek ebben a kérdésben nem találkoznak megértéssel a kormány részéről.

Elárulhatja-e Amerika az atombomba titkát Angliának?

A terv ellenzői nem bíznak az angol munkáskormány jövőjében

Amerikai kormánykörökben állítólag komoly konfliktus tört ki az atomtitkoknak Angliával való közlése miatt. Az egyik csoport azt követeli, hogy engedjék Angliát az „atomfüggöny” mögé és tegyék lehetővé számára, hogy kellő formában élvezhesse ennek az amerikai tudományos ágnak az előnyeit. Hír szerint Dávid Lilienthal, az atomellenőrző bizottság elnöke és a szenátus atombizottságának több tagja támogatja ezt az álláspontot.

A bizottság két másik tagja — az egyik demokrata, a másik republikánus — kijelentette az újságírók előtt, hogy a legerélyesebb formában fognak tiltakozni minden kísérlet ellen, hogy az atomenergia titkát elárulják külső hatalomnak. Yeléményük szerint abban a pillanatban, ahogy ezt a titkot átadják valamely államnak — és lehet a legbarátságosabb állam is, — az atomfegyver fölött való ellenőrzés kicsúszik az amerikaiak kezéből. Az ellenkezésben része van annak a kétkedű magatartásnak, amit egyes kongresszusi tagok az angliai munkáspárt jövőjét illetően tanúsítanak.

Egyelőre sem az amerikai, sem a külföldi diplomaták nem veszik komolyan azt a kongresszusi folyosókon keringő feltevést, hogy Amerika és a Szovjetunió között hirtelen és titokzatos módon magásra szökött a feszültség és ez vezetett a Truman elnök lakásán kedden megtartott titokzatos értekezlethez, valamint a kongresszusban tegnap lefolyt zárt tár-

gyaláshoz Angliának és Kanadának az atomtitkokban való részesítése ügyében.

Egy dolog bizonyos: Anglia valóban azt kérte Amerikától, hogy közölje vele az atomgyártással kapcsolatos katonai titkokat. Tekintettel arra, hogy a szakemberek véleménye szerint Anglia nem rendelkezik elegendő hidroelektrikus erőforrásokkal az atombombának „eszserü” arányokban való gyártásához, azt hiszik, hogy Anglia atombombákat is kért, amelyeket a saját területén raktározna el.

Néhány amerikai lap abból a szempontból tárgyalja a kérdést, hogy az angol kérdés teljesítése nagy presztizsbeli előnyt jelentene Londonnak éppen most, amikor a fontsterlinget az a veszély fenyegeti, hogy elveszíti befolyását a világban. Ugyanakkor azonban aggodalmukat fejezik ki afelől, hogy az atombombában olyan kormány birtokában legyen, amely pénzügyi helyzete miatt Moszkva periferiáin kénytelen koldulni azokat a nyersanyagokat, amelyeket nehezen tud Amerikában megkapni.

Truman a titkos értekezletről

Washington, (AFP). — Truman elnök csütörtöki sajtófogadásán arra törekedett, hogy csökkentse azt a szenzációhatást, amelyet az amerikai közvéleményben a lakásán tartott megbeszéléssel kapcsolatos titokzatoság keltett. Ezen a megbeszélésen az atomenergia-bizottság és a képviselőház több tagja, Dean Acheson külügyminiszter, Johnson honvédelmi miniszter, Eisenhower tábornok és David Lilienthal, a polgári atomellenőrző-bizottság elnöke vett részt. Truman szerint a titkos értekezlet aránylag jelentéktelen volt, de semmiféle további magyarázatot nem volt hajlandó adni. Az elnök csak azt tette meg hozzá, hogy az amerikai közvéleménynek nem kell izgalmomba jönnie a titkos atommegbeszélések miatt. Végül az elnök arra kérte az újságírókat, várják meg, amíg a különböző szóbeszédnek ebben a kérdésben előlnek, Truman élesen kikelt az egyik amerikai személyiség ellen, akinek a nevét azonban nem volt hajlandó elárulni, aki elmondta az újságíróknak, hogy az elnökhöz megy titkos megbeszélésre. Az elnök szerint ezek a bizalmas megbeszélések időnként megszoktak ismétlődni és semmi különös nincs bennük.

Arra a kérdésre, hogy Amerika elárulja-e az atomtitkot Angliának, Truman megtagadta a választ. Amikor az egyik újságíró megkérdezte az elnököt,

mi a véleménye Wherry szenátor nyilatkozatáról, aki annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy az Atlanti-paktum esetleg arra kényszerítheti az Egyesült Államokat, hogy a szerződés egyik vagy több aláírójával közölje az atomtitkokat, Truman annak a kijelentésére szorítkozott csupán, hogy a szenátornak számos indokolatlan aggodalma van.

Hol fogja őrizni Anglia az atombombákat?

A csütörtök reggeli New-York Times vezércikkben foglalkozik azokkal a vitákkal, amelyek parlamenti és politikai körökben folynak Angliának a kérséval kapcsolatban, hogy Amerika avassza be az atomtitkok egy részét. A demokratapárti újság azt írja, hogy amennyiben Anglia, amely már birtokában van az atombomba titkának, most anyagokat vagy bombákat is akarna, csakis egyetlen gyakorlati kérdésre kell megoldást találni. Tanácskozást kell folytatni az angolokkal arról, hogy hol tudják az amerikai anyagokat és bombákat leraktározni a lehető legnagyobb biztonság mellett és mindkét ország kölcsönös előnyére. Mert — fejezi be a New-York Times vezércikke — Anglia védelme egyuttal az Egyesült Államok védelme és ezen a téren a közös érdekek elválaszthatatlanok.

Kanada is tud már atombombát gyártani

Ottawa (AFP). — Howe kanadai kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy Kanada nem akar semmiféle további információt Amerikától az atombomba gyártásával kapcsolatban. Ennek figyelembe vételén, hogy a két állam közötti rendszeresen vannak megbeszélések, amelyek kicsérlik az atómossal kapcsolatos információkat, hozzáfűzte, hogy szükség esetén Kanada is tud már atombombákat gyártani. Lehet hogy ezek a bombák nem lesznek olyan jók, mint az amerikaiak, de mindenesetre atombombák lesznek — tette hozzá a miniszter.

A csendrelelet alapján megbírságotlaga négy kávéházat. A kormány sajtóirodája jelenti: Négy tel-avivi kávéház tulajdonost felelősségre vontak, mert az üzemi- ben elhelyezett hangszórók zavarták a lakosság nyugalmát. A kávészok ügyét kedden, július 19-én tárgyalta Kirtoni bírő, aki a vádlottakat 2-3 fontnyi pénzbüntetésre ítélte ugyanakkor elrendelte a hangszórók azonnali leszerelését.

— 000 —

Miért ne hozhatná magával az olé a házat?

(Müncheni levél)

A lakáskérdés óriási gondot okoz minden zsidónak, aki Izraelbe készül, különösen azonban a németországi táborokból kikerült oléknak. Ez a legfőbb oka annak, hogy akadnak zsidók, akik alijja helyett inkább Amerikába vándorolnak.

A németországi táborokban és városokban még mindig sok ezer zsidó él és ezek a következő dilemma előtt állanak: vajjon érdemes-e kimozdulni most innen, amikor az errei lakásinség elérte a mélypontot? Hogyan jutunk Izraelbe fedélhez? Ilyen és ehhez hasonló kérdéseket adnak fel azok a zsidók, akik alijja-üggyben a Szochnut és az izraeli konzulátus irodáiba jönnek.

Közben kiderül, hogy e téren sem tettünk meg mindent, amit megtehettünk volna amit meg kellett volna tennünk. Tény, hogy nagyszámban vannak olyan családok, akik saját eszközeikkel vásárolhatnak két-háromszobás kényelmes házat. A házak nem drágák és arar is van lehetőség hogy az egykori koncentrációs táborok lakói a helyi hatóságoktól kártérítési formájában kapják ezeket a házakat.

A terv megvalósításához két dolog szükséges:

1. Az illetékes hatóságok biztosítsák az olé számára azt a minimális házhelyet, amely a ház felállításához szükséges. Hadd tudja az olé, hogy ha megérkezik Izraelbe, ilyen tekintetben nem lesznek gondjai.

2. A Szochnut apparátusa maximális kedvezményeket biztosítson az új oléknak a házak átállításánál. Az általános fuvardíjak megnehezítik a terv végrehajtását és minden szempontból érdemes, hogy a klita illetékes ténylezői kellő figyelemmel részesítsék ezt a tervet.

A terv lebonyolításához nem kell deviza, a Szochnut kltáosztályának ezzel kapcsolatban minimális befektetése lesznek.

Ez a terv keresztülvihető, s valljuk be kertes nélkül: az idő rövid. Azoknak az embereknek az érdekében, akik Németországból Izraelbe akarnak alijizni, azonnal hozzá kell fogni a munkához.

Romániában gözerővel folyik a jiddis nyelvű oktatás bevezetése

Bukarest, (STA). A román közoktatási ügyi minisztérium a napokban közzétett jelentése beszámol azokról a nehézségekről, amelyekbe a jiddis-oktatás bevezetése az állami iskolákban ütközött. A jiddis nyelvű tankönyvek kiadását a hátráltatta, hogy egész Romániában nem akadtak sem gépíróknak, sem szedők, akik jiddis nyelven tudnának dolgozni.

A hatóságok kénytelenek voltak kiképezni munkásokat, akik elvégezzék ezt a munkát.

A jelentés szerint e pillanatig hét jiddis nyelvű tankönyv jelent meg, ezeket használnak az állami iskolákban és a könyvek az országban minden könyvtárakban

kaphatók. Az is kiderült, hogy a tanítók különböző helyesírásokhoz szoktak, ezért külön tanfolyamokat kellett rendezni, hogy az összes tanítók elsajátítsák a Szovjetországban meghonosított fonetikus jiddis helyesírási szabályokat.

E pillanatban három iskola van — Bukarestben, Temesváron és Jasiban — amelyekben az összes tantárgyat jiddis nyelven adják elő. Románia különböző részein körülbelül 40 iskolába vezették be a jiddis nyelv tanítását, f.leg olyan iskolákban, ahol a zsidó tanulók nagyobb számban vannak. A jiddis nyelvű órákat több ezer tanuló hallgatja. Az 1949-es tanév végén a román kormány összesen 90 jiddis tanítót foglalkoztatott.

HIREK

5709 Támu 25, péntek
1949 július 22.
Gyertyagyújtás ideje: 7.24
1709 Támu 26, szombat
1949 július 23

— Csak vasárnap teszik közzé a Poale Hamizrachi választási eredményeit. A Poale Hamizrachi kongresszusi választásai eredményeit csütörtökön még nem hozták nyilvánosságra. Az esti órákig beérkezett jelentések százalékaránya azonban nem mutat lényeges eltéréseket az előző jelentésekkel szemben. Az egységes lista változatlanul az 50 százalék körül mozog, míg a kibuc színyhoz tartozó Lámlifne-csoport mintegy 38 százalékot ért el az eddigi összeszámolt eredményből. A végleges eredményeket amint azt a pártiroda csütörtök este munkatársunkkal közölte, valószínűleg csak vasárnap hozzák nyilvánosságra.

— Jelentkezniük kell az összes ápolónak. A kormány sajtóirodája jelenti: A munkaerőgazdálkodás főellenőre a következő rendeletet bocsátotta ki: Mindazon 1899 és 1932 között született diplomás és diplománélküli ápolónak, kisegítő ápolónak, gyermekgondozónak és szülésznőnek, akik nem teljesítik a szolgálatot a hadseregben vagy a rendőrség kötelékében, kötelesek kitölteni a kérdőívet, amelyet megkapnak a kerületi egészségügyi hivatalban. A kérdőívet 1949 július hó végéig kell kitölteni. Az érdekeltek figyelmét felhívják arra a körülményre, hogy az utasítások be nem tartása egy évig terjedhető fogság- vagy 1000 fontig terjedhető pénzbüntetést vagy mind a két büntetést együttesen maga után vonja.

— Szinhedrion és messiási kők. Szerdán délelőtt nyílt meg Jeruzsálemben a legfelső rabbitanács ülése. Az ülésen Majmon (Fischmann) rabbi, vallásügyi miniszter bejelentette, hogy Majmonidesz (Rambam) írásában azt a feltűnést keltő és érdekes kitétele találta, amely szerint azonnal fel lehet állítani a Szinhedriont és nem kell bevárni a Messiás eljövését. Mint ismeretes Herzog országos forrási nem osztja ezt a véleményt. (Al Hamismar).

— Hová kell fordulni a közellátási panaszokkal? A kormány sajtóirodája jelenti: A közellátásiügyi minisztérium felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a közellátás sal kapcsolatos panaszokat mind írásban, mind szóbelileg a következő körzeti hivatalokban lehet megtenni: Déli kerület: Jaffa, Bosztrusz u. 317. Északi kerület: Haifa Kingsway 31. Jeruzsálemi kerület: Generali-épület.

— Egyiptom nem vesz részt a budapesti egyetemi sportversenyeken. Kairóból jelentik: A legfelső egyetemi tanács elhatározta, hogy Egyiptom nem fog résztvenni a világ egyetemének budapesti sportversenyén. Ugyanakkor a tanács megengedte az egyiptomi diákoknak, hogy résztvegyenek a milánói egyetem sportjében, amelyet augusztus 28. és szept. 4. között tartanak meg Milánóban.

— Szigorú büntetések élelmszerkijáráások ügyében. A kormány sajtóirodája jelenti: Az élelmezési felügyelőség eljárást indított több tel-avivi pékség, mészárszék, vendéglő zöldségárús ellen, az ellenőrzési szabályok megsértése miatt. Több péküzemet azért büntettek meg, mert gyengébb minőségű kenyert sütött. A Basel-utcai Achdut-pékséget azért büntették meg, mert a kisütött lepény súlyából hiányzott. Herman Ázik mészáros üzletét bezárták, mert az egyik vevő husadagjába a megengedettnél nagyobb mennyiségű zsiradékot (fagygyut) adott. Két vendéglőt egy-kéthetes időszakra bezártak, mert tulkicsi adagokat szolgáltattak ki. Moshe Áskenázi tel-avivi, Slus-utcai zöldségárustól megvonták két hétre az árusítási jogot, mert vonatkozott kiszolgálni a vevőket és durván felelt a közlelmezési hatóságok ellenőrével.

— Hermann (Erka) Noemi, aki ez év májusába érkezett a Negba kibucban van, jelentkezzék sürgősen Poláček Gábor asztalosüzemében, Jaffa XII. u. 53.

— Befejeződött a Hitachdut Oléj Hungária héber tanfolyama. A tel-avivi Hitachdut Oléj Hungária keretében Gross Eliezer tanár vezetése mellett működő héber nyelvkurzus a tanidény végére való tekintettel befejeződött. A tanfolyam rendkívül nagy érdeklődésnek örvendett. Az osztályban több mint 100 magyarajku olé tanult rendszeresen és Gross Eliezer tanár fűradásáig áldozatkész és eredményes munkája révén igen kielégítő eredményeket ért el. A héber kurzus szeptember folyamán megint meg fog indulni amiről annak idején a Hitachdut Oléj Hungária hírt ad majd.

Bevin alsóházi beszéde

(Első oldali cikkünk folytatása)

ték volna jóváhagyás végett soha sem hagytam volna jóvá ilyen intézkedést.

Churchill: A Németország feltétel nélküli megadására vonatkozó nyilatkozatot Roosevelt elnök az én megkérdésemnél küll tette. Én egyetértettem vele, de a legkisebb kétségem sem volt aziránt, hogy az angol kormány, ha neki kellett volna erről döntenie nem hagyta volna jóvá. Ezért nekünk hozzá kellett járulnunk, hogy biztosítsuk a nagy szövetségesünkkel való zavartalan együttműködést.

Amikor a külügyminiszter ismét folytatni akarta beszédét, az egyik munkapárti képviselő szakította félbe azzal a bejelentéssel, hogy a német szakszervezeti mozgalom közlése szerint a német ipartelepek leszerelése munkanélküliséghez fog vezetni. Bevin erre így válaszolt:

— Nem lehetek tekintettel csak a né-

met munkanélküliségre. Gondolnom kell arra a sok gyermekre és asszonyra, akiket a német bombák öltek meg Londonban. Még nem vagyok hajlandó törölni Németországot azoknak a nemzeteknek a névsorából, amelyek képesek támadóháborút kezdeni.

A külügyminiszter ezután Franciaország és Európa többi részének biztonságáról beszélt, majd az Európai Tanács küszöbönálló ülésével foglalkozott, amelyen főként az évszázados francia-német ellentétet szeretnék áthidalni. A berlini kérdésre áttérve Bevin azt mondta, hogy az oroszokkal mindig lesznek nehéz ségek, de az angol külpolitika célja az egész Európa egységének elérése.

Az angol alsóház, amint Herbert Morrison bejelentette, július 30-án megy nyári szabadságra, október 18-ig.

22 SZIRIAI HADIFOGOLY nem volt hajlandó hazatérni

Megtörtént a hadifogoly-csere Szíriával.

A kormány sajtóirodája jelenti: Az Izrael-sziriai fegyverszüneti egyezmény aláírása után az egyezmény aláírásának színhelyén kicseréltek a hadifoglyokat. 31 zsidó és 79 sziriai hadifogoly kicseréléséről volt szó. Viszont a kicserélés pillanatában 22 sziriai hadifogoly vonakodott visszatérni Szíriába és kijelentették, hogy Izraelben akarnak maradni. Ennek folytán a sziriai hatóságok nem akarták hazaengedni a zsidó foglyokat, míg nem

kényszerítik a szirialakat, hogy térjenek haza Szíriába.

A 22 sziriai hadifogoly megjelent az UNO-megbízott előtt és kijelentette hivatalos formában, hogy mindnyájan Izraelben akarnak maradni. Az izraeli hatóságok ebbe beleegyeztek. A hadifoglyok nyilatkozata után a sziriai hatóságok meghátráltak és a többi foglyok kicserélését megtörtént.

Hol és mikor kell jelentkezniük a leszerelt katonáknak?

A kormány sajtóirodája jelenti: Mind azok a leszerelt katonák, akik utasítást kaptak arra, hogy jelentkezzenek a leszerelési központokban, de ennek a felhívásnak mindezekig nem tettek eleget, kötelesek július 21-25. között illetékes körzeti központjukban jelentkezni. Ezek a hivatalok a következők: Gailliban: Tibériás, a Villamosművek mellett,

Emek Jiszráelben: Kfár-Gideon; Haifa és vidékén: Haifa, Canover 48; Saron és Somron — Tel-Mond, régi rendőrségi épület a szeszgyár mellett (és nem Natánján); Jeruzsálem és vidékén: Schneller-tábor; Tel-Aviv, Jaffa és vidékén: Jaffa, Tel-Aviv ut 3. sz. uccasarak; Déli kerület: Bluu-tábor; Negev: a beér-séval rend őrség.

Irak hozzájárult a haifai finomítók petróleumellátásának megújításához

Bevin állítólag meggyőzte Abdul Illah rég ensherceget a bojkott káros voltáról

London (AFP). — Jóértesült kormánykörökből a francia távirati iroda értesült, hogy már megtörtént a döntés az iraki olajmezőket Haifával összekötő petróleumvezeték újramegnyitásáról. Ez a határozat az iraki régenshercek londoni látogatásával kapcsolatban jött létre. Egyelőre nem lehet tudni, hogy Irak milyen feltétel mellett adja meg ehhez a maga hozzájárulását Bevin külügyminiszternek. A hírek szerint Bevinnek sikerült meggyőznie Abdul Illah régensherceget arról, hogy a jelenlegi helyzet fenntartása

nemcsak Irak pénzügyi érdekeit érintené károsan, hanem valamennyi országát a sterlingblokkon belül, amelyhez Irak is tartozik.

Annak következtében, hogy a haifai finomítók nem kaptak nyerspetróleumot Iraktól, a sterlingblokkhoz tartozó államok kénytelenek voltak nagymennyiségű megrendeléseket lekötölni amerikai petróleumtársaságoknál, ami 1948-ban körülbelül 400-millió dollárdeficitet okozott a sterlingblokk számára.

Az Aguda követeli

Hozzák nyilvánosságra az összes pártok részére folyósított összegeket

Mennyit kapott az Aguda a Szochnuttól?

Lewin néjöléti miniszter az Aguda végrehajtóbizottságának elnöke és Binjamin Minz, a Poale Agudat Jiszráel végrehajtóbizottságának elnöke közös nyilatkozatot tettek közzé, amelyben kijelentik, hogy a zsidó távirati iroda munkatársának jelentése mely szerint az Agudával kapcsolatban álló intézmények 2 millió 500 ezer dolláros támogatást kaptak volna — légbőlkapott kőhoimány. Az Aguda és a Poale Agudat Jiszráel intézményei sem a fentjelzett hírből közölt összeget, sem más hasonló összeget nem kaptak, — mondja a nyilatkozat. — Az elmúlt esztendőben az ifjúsági alijához tartozó és az Aguda intézményekben gondozott gyermekek eltartására folyósítottak 80.070 fontot. Ezt a ténnyt a Szochnut maga igazolta egy New-Yorkba menesztett táviratban, a-

melyet Berl Locker, a Szochnut vezetőegének elnöke és Moshe Kol, a Szochnut vezetőségének tagja irt alá. Ugyanabban a táviratban jelentette a Szochnut, hogy

27 ezer fontot folyósított az Agudának telepítési céljára.

Az Agudának egyetlen intézménye sem kapott további egy milt sem.

Az Aguda vezetőinek tudomására jutott hogy a Szochnut az amerikai sajtóban részleteket közölt arról hogy az Aguda iskolahálózatának és nevelésügyi intézményei semmiféle pénzüsségeket nem kaptak Ez a hír nem fejei meg a valóságnak. Az Aguda iskolahálózata és nevelésügyi intézményei semmiféle pénzüsségeket nem kaptak a Szochnuttól. Azt az egy millió 200 ezer dolláros összeget, amelyről a Szochnut beszél egyéni alapon folyósították új olék számára, akik történetesen az Aguda tag-

jai. Ezzel szemben az Aguda intézményei nem kaptak pénzt.

Lewin miniszter és Minz parlamenti képviselő követeli a Szochnuttól, hogy hozza nyilvánosságra azokat az összegeket, amelyeket alijá, hitásvut és ifjúsági alijá céljaira folyósított a Mizráchinak a klácionistáknak és a többi mozgalmaknak. Azt állítják ugyan, hogy mindezek a mozgalmak a fenti célokra husz-harmincszorosan nagyobb összegeket kaptak, mint az Aguda ennek ellenére a nevezett szervezetek külön gyűjtőakciókat folytatnak Amerikában, vagy elfogadnak pénzeket az Egyesült Gyűjtőakciótól. Az Aguda — fejezi be a közlemény — sosem fog hozzájárulni ahhoz hogy a független vallásos zsidóságot megfojtsák a zsidó államban olyan hírek terjesztése által, amelyek célja a való igazság elkendőzése és elhomályosítása.

Bor-, sör-, likör KÜLÖNLEGESSÉGEK

szaküzlete megnyit, Angró és detail árusítás, szörp-specialitások.

MOSHE GOTTDIENER

JAFFA, Szenes Hanna u. 3. (King George 3. köz) POB Jaffa 110. — Megrendeléseit hazaszállítom.

Olaszország megszavazta az Atlanti paktumot

Róma (AFP). — Sforza gróf külügyminiszter és Togliatti felszólalása után az olasz képviselőház tegnap este szavazott az Atlanti-paktum ratifikálása felől. Az eredmény kihirdetésekor a házelnök megemléskedett a szavazást, mert az urnákban fölöslegesszámú szavazóedülat talált. A megemléskített szavazás eredményeként 338 a ratifikálás mellett és 208 képviselő ellene szavazott.

Csütörtökön a szavazást megismételték. Ezúttal az olasz képviselőház 323 szavazattal 160 ellenében jóváhagyta az Atlanti-paktumhoz való csatlakozást.

oooOooo

— Meghal Uri Goldstein. Csütörtökön hajnalban hosszas szenvedés után meghalt Uri Goldstein, a magyarnyelvű alijja egyik legrégibb és legismertebb tagja. Goldstein harminc évvel ezelőtt alijázott és 1924-ben régi budapesti cionista elvbarátai, valamint magyarországi szakemberek közreműködésével megteremtette az első palesztinai butorgyárat. Amikor a gyárparosok szövetsége megalakult, Goldstein lett az első országos főtákar. Később a Hitachdut Oléj Hungaria tel-avivi irodájának titkára és meg szervezője volt, az utóbbi időben pedig a Magbit Háhitájszut irodájában dolgozott. Goldstein aki Maramarosszigeten született, fiatalságának évében a budapesti Makkabea alapítója és a legjobb hebraisták közé tartozott. A háboruban fogságba esett és az oroszországi cionisták híres odesszai csoportjának tagjaival tartott fenn szoros barátságot. Majdnem velük egyidőben alijázott is. 54 évet élt. Halálát felesége, leánya és fia Aviezer Golán, a kiváló fiatal héber író és újságíró gyászolja.

Kreindler Rozsi Maramarosszigetről jelentkezzék azonnal csomagja érdekében — Künd Sándornál.

Ki jöme 26-30 éves chavérral hitásvutra? Leveleket „Megesküszünk” jelgére Uj Kelet, Haifa Shapira u. 13.

Weinberg Tubit, aki 1946-ban Ujpestről alijázott, keresi Blum Ella, Kfár-Ruppin, Doar Afula.

— Begin nem beszélhetett az állam nevében. A kormány sajtóirodája jelenti: A napokban hírek jelentek meg arról hogy Menáchem Begin parlamenti képviselő ide gen államfővel találkozott. Ezzel kapcsolatban a külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy Beginnek nem adtak felhatalmazást arra, hogy Izrael állam nevében más államok képviselőivel tárgyaljon. Begin javaslati semmilyen formában nem kötelezik az izraeli kormányt. Jeruzsálemi szochnuti szobát fűrdőszobahaszánálattal elcserélnék haifai szobáért. „Lavan” jelige. Uj Kelet, Haifa, Shapira u. 13.

* Dr Hermann Dezső előadása. Julius 22-én, péntek este pontosan fél 9 órai kezdettel Jaffán a Kapulsky-cukrászda helyiségében a Hitachdut Oléj Hungaria Oneg Sabbatot rendez, amelynek előadója drHermann Dezső. Vendégeket szívesen látnak. (A korai záróraa való tekintettel pontos meg jelenést kérnek).

Nyomatott az Uj Kelet nyomdájában, Tel-Aviv, Schlesinger u. 9.